

Tryggingamiðstöðin hf.

Ársreikningur samstæðunnar 2018

Tryggingamiðstöðin hf.
Síðumúla 24
108 Reykjavík

Kt. 660269-2079

Efnisyfirlit	bls.
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	6
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	9
Efnahagsreikningur	10
Eiginfjárfirlit	11
Sjóðstreymisyfirlit	12
Efnisyfirlit skýringa	13
Skýringar	14

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Meginstarfsemi félagsins

Samstæðuársreikningurinn samanstendur af ársreikningi Tryggingamiðstöðvarinnar hf. (móðurfélags) og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Tilgangur samstæðunnar er að hafa með höndum hvers konar váttrygginga- og fjárfestingastarfsemi.

Rekstur og fjárhagsleg staða 2018

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður af rekstri samstæðunnar 701 millj. kr. Tekjur samstæðunnar námu 17.516 millj. kr. á árinu. Meðalfjöldi ársverka voru 125. Eignir samstæðunnar í árslok námu 34.651 millj. kr., skuldir samstæðunnar í árslok námu 21.347 millj. kr. og eigið fé samstæðunnar í árslok 2018 var 13.303 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Eiginfjárlutfall samstæðunnar var 38,4% í árslok og gjaldþolshlutfall 1,74 eftir arðgreiðslu.

Ráðstöfun hagnaðar

Stjórn félagsins leggur til að á árinu 2019 verði greiddar 1 kr. (2018: 2,2 kr.) í arð af hverjum hlut, eða 0,7 millja. kr. (2018: 1,5 millja.kr.) Arðgreiðslan samsvarar 5% (2018: 11%) af eigin fé eða 4% (2018: 7%) af markaðsvirði hlutafjár í lok árs 2018. Vísað er til ársreikningsins um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjáreikningum.

Hlutfé

Skráð hlutfé félagsins nam í árslok 678 millj. kr. Hlutféð er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq OMX Nordic Exchange. Allir hlutir njóta sömu réttinda.

Hlutfé félagsins skiptist í árslok á 921 hluthafa, en þeir voru 899 í ársbyrjun og fjölgaði því um 22 á árinu. Tíu stærstu hluthafar félagsins í árslok og hlutfallsleg eign þeirra er eftirfarandi:

Hluthafi:	Eignarhlutur í þús. kr.	Eignarhlutur í %
Lífeyrissjóður verslunarmanna	67.749	9,99
Gildi lífeyrissjóður	61.921	9,13
Birta lífeyrissjóður	53.034	7,82
Íslandsbanki hf.	52.046	7,67
Lansdowne IcaV, Lansdowne Euro	50.485	7,44
Lífeyrissj.starfsm.rík. A-deild	48.240	7,11
Helgafell ehf.	45.000	6,64
CF Miton UK, Multi Cap Income	34.754	5,12
Stefnir - ÍS 15	23.937	3,53
Einir ehf.	19.591	2,89
	<hr/>	<hr/>
	456.757	67,34
Aðrir hluthafar	221.386	32,66
Heildar útgefið hlutfé	678.143	100,00

Frekari upplýsingar um hlutfé eru í skýringu 30 og á heimasíðu félagsins, www.tm.is.

Stjórnarhættir

Við stjórnarhætti TM er fylgt lögum um hlutfélög nr. 2/1995, lögum um váttryggingastarfsemi nr. 100/2016 og leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins hafa gefið út, síðast í maí 2015. Félagið víkur þó frá þeim fyrirmælum leiðbeininganna um að hluthöfum skuli gert kleift að taka þátt í hluthafafundi rafrænt, að hluta til eða fullu, þ.m.t. greiða atkvæði án þess að vera á staðnum. Miðað við stærð og samsetningu hluthafahóps félagsins hefur ekki þótt ástæða að víkja frá núverandi fyrirkomulagi. Hluthöfum er í staðinn veittur kostur á að greiða atkvæði bréflaga eins og hlutfélagalög áskilja. Tilnefningarnefnd var komið á með samþykki hluthafafundar í október 2018 og hefur hafið störf vegna aðalfundar 2019. Tilvísaðir lagabálkar eru m.a. aðgengilegir á vef Alþingis, alþingi.is og leiðbeiningar um stjórnarhætti eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs, vi.is. Auk þess byggjast stjórnarhættir félagsins á ýmsum stefnum og innri reglum sem það hefur sett sér svo sem samþykktum félagsins, starfsreglum stjórnar, endurskoðunarnefndar og starfskjaranefndar en þessar reglur eru allar aðgengilegar á vef félagsins, tm.is. TM hefur fengið viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum frá Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti við Háskóla Íslands.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Hugsum í framtíð

Í takt við samfélagsbreytingar hefur þjónusta TM við viðskiptavinum sína gjörbreytt á þeim tíma sem félagið hefur starfað. Þarfir og aðstæður fólks eru misjafnar, taka sífelldum breytingum og þjónustan verður að taka mið af því. Helsta áskorun TM snýr í dag að þeim miklu breytingum sem orðið hafa vegna örra tækniframfara. Tölvu- og snjallsímaþróunin hefur þegar umbylt mörgu í daglegu lífi á skömmum tíma og viðskipti og þjónusta færast í síauknum mæli yfir á þann vettvang. Neytendur verða sífellt kröfuharðari og ætlast til þess að fyrirtæki mæti þeim með viðeigandi lausnum á réttum tímamarki. Við hjá TM gerum okkur grein fyrir því að nýsköpun er lykillinn að því að kröfum framtíðarinnar verði mætt. Það er okkar hlutverk að mæta viðskiptavinum okkar með nýjar lausnir og þjónustuleiðir sem uppfylla kröfur þeirra. Markmið TM er að bjóða upp á vörur og þjónustu sem fer fram úr væntingum viðskiptavina og styrkir tengslin við þá með viðtækara þjónustuframboði en áður. Á skömmum tíma hefur félagið hleypt af stokkunum snjallsímaforriti fyrir viðskiptavinum sína, greiningartækinu Launavernd TM og vefsölu einstaklingstrygginga sem á sér enga hliðstæðu á íslenskum váttryggingamarkaði og þó víða væri leitað. TM hefur þannig tekið af skarið sem leiðandi váttryggjandi í stafrænum lausnum fyrir sína viðskiptavinum og undirstrikað þann ásetning að vera það félag sem hugsar í framtíð.

Áhættustýring

Öflug áhættustýring gerir félagið betur í stakk búið til að takast á við og minnka líkur á óvæntum atburðum sem komið geta í veg fyrir að félagið nái markmiðum sínum. Samhæfð áhættustýring TM starfar skv. áhættustýringarstefnu sem samþykkt er af stjórn. Í stefnunni er áhættustýringarferli félagsins skilgreint en þar koma fram hlutverk og verkefni. Stjórn og stjórnendur stýra áhættu félagsins í samræmi við áhættuvilja TM sem inniheldur áhættumörk sem félagið stefnir á að vera innan. Áhættustýring fylgist með og mælir áhættu og upplýsir stjórn félagsins í ársfjórðungslegum áhættuskýrslum um hvort áhættutaka og gjaldþol er innan áhættumarka stjórnar.

Innra eftirlitskerfi félagsins byggist á skýru stjórnskipulagi með aðgreiningu starfa og leiðbeiningum ásamt stjórnkerfi upplýsingaöryggis, allt undir eftirliti innri endurskoðanda. Innra eftirlit miðar að því að tryggja að félagið vinni sem best að rekstrarmarkmiðum sínum og öðrum markmiðum um starfsemina, að allar upplýsingar séu réttar og að fylgt sé gildandi lögjöf í starfsemi félagsins.

Stjórn

Stjórn félagsins er kosin á aðalfundi félagsins og skal hún skipuð fimm mönnum og tveimur til vara.

Aðalstjórn félagsins skipa:

Andri Þór Guðmundsson, viðskiptafræðingur. Forstjóri Ölgerðarinnar Egils Skallagrímssonar ehf. Einar Örn Ólafsson, verkfræðingur. Fjárfestir. Kristín Friðgeirsdóttir, verkfræðingur. Kennari við London Business School. Ragnheiður Elfa Þorsteinsdóttir, lögfræðingur. Lögmaður og lektor við Háskólann á Akureyri. Örvar Kærnested, formaður stjórnar, viðskiptafræðingur. Fjárfestir.

Varastjórn félagsins skipa:

Bjarki Már Baxter, lögfræðingur. Yfirlögfræðingur Wow Air. Bryndís Hrafnkelsdóttir, viðskiptafræðingur. Forstjóri Hapdrættis Háskóla Íslands.

Stjórn félagsins hefur yfirumsjón með starfsemi félagsins og hefur með höndum almennt eftirlit með rekstri félagsins. Starf stjórnar fer almennt fram á stjórnarfundum og skal stjórn félagsins ekki funda sjaldnar en á tveggja mánaða fresti.

Forstjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri og fer með ákvörðunarvald í þeim málefnum sem honum tilheyra og ekki eru falin öðrum að lögum. Hinn daglegi rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar en nánar um valdheimildir forstjóra gagnvart stjórn er kveðið á um í ráðningarsamningi hans, áhættuvilja og fjárfestingastefnu félagsins sem stjórn hefur samþykkt. Forstjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar á stjórnarfundum um rekstur og annað sem stjórn telur þörf á til að geta rækt skyldur sínar. Forstjóri Tryggingamiðstöðvarinnar er Sigurður Viðarsson.

Endurskoðunarnefnd er önnur tveggja undirnefnda stjórnar TM. Endurskoðunarnefnd félagsins er nú skipuð stjórnarmönnum Andra Þórs Guðmundssyni og Einari Erni Ólafssyni en Anna Skúladóttir, löggiltur endurskoðandi, situr einnig í nefndinni og gegnir formennsku. Endurskoðunarnefnd skal hittast að lágmarki fjórum sinnum á ári. Það er hlutverk hennar að hafa eftirlit með reikningsskilum, fyrirkomulagi innra eftirlits félagsins, o.fl.

Starfskjaranefnd er einnig undirnefnd stjórnar TM. Starfskjaranefnd er nú skipuð stjórnarmönnum Kristínu Friðgeirsdóttur, sem jafnframt gegnir formennsku og Ragnheiði Elfu Þorsteinsdóttur en Atli Atlason, viðskiptafræðingur, situr einnig í nefndinni. Starfskjaranefnd skal funda að lágmarki tvisvar á ári. Nefndin hefur það hlutverk að undirbúa ákvarðanir stjórnar félagsins um almenna starfskjarastefnu félagsins og um starfskjör forstjóra og stjórnarmanna eins og m.a. er kveðið á um í hlutafélagalögum.

Samsetning stjórnar og varastjórnar félagsins skal fullnægja þeim kröfum hlutafélagalaga að tryggt sé að hlutfall hvors kyns í stjórn sé ekki lægra en 40%. Í aðalstjórn sitja tvær konur og þrír karlar og í varastjórn karl og kona. Þá skal tilnefningarnefnd í tillögu sinni að tilnefningu frambjóðenda til stjórnarsetu m.a. líta til þess að hún beri með sér fjölbreytni og breidd í hæfni, reynslu og þekkingu og þannig að kynjahlutföll í stjórn séu sem jöfnust. Stjórn hefur ekki að öðru leiti sett sér stefnu um fjölbreytileika í stjórnun félagsins.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samfélagsleg ábyrgð

Stefna TM um samfélagsábyrgð felur í sér þrjár meginstoðir: Forvarnir, persónuvernd og upplýsingaöryggi og stuðning við vaxtarbrodda samfélagsins. Hlutverk TM er að þjóna einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum með aðstoð við að vera rétt tryggð og koma lífi þeirra og starfsemi fljótt á réttan kjöl eftir áföll. Starfsmenn TM og stjórn félagsins telja að með því að hafa samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi í störfum sínum minnki þeir verulega líkur á því að félagið verði fyrir áföllum sem hafi skaðleg áhrif á ímynd þess og orðspor. Samfélagsleg ábyrgð er leiðarljós í daglegri ákvarðanatöku og þannig má hafa jákvæð áhrif á samfélagið, bæta nýtingu auðlinda, auka þekkingu og lækka kostnað. Skýrt leiðarljós um samfélagsábyrgð styður jafnframt við gildi félagsins um heiðarleika og sanngirni.

TM hefur undirritað yfirlýsingu Festu og Reykjavíkurborgar um loftslagsmál og sett sér markmið í þeim efnum til 2030. Markmið félagsins er að minnka kolefnisfótspor sitt um a.m.k. 34% og auka flokkun úrgangs í 98% á tímabilinu. TM hóf skipulegar umhverfismælingar á árinu 2015 en kolefnisfótspor félagsins á árinu 2018 var 1,29 tonn á hvert stöðugildi (2017: 1,37 tonn).

Meginmarkmið starfsmannastefnu TM er að félagið hafi á að skipa hæfu, heiðarlegu og framsæknu starfsfólki, og að TM veiti starfsfólki sínu sem best skilyrði til að sinna þeim verkefnum sem störf þeirra krefjast og möguleika til þess að vaxa og dafna í starfi. Skýr starfsmannastefna styður félagið í að veita og viðhalda framúrskarandi þjónustu til viðskiptavina og samstarfsfélaga. Hjá TM leggja allir sitt af mörkum til að skapa góðan starfsanda. Það er stefna TM að starfsmönnum líði vel á vinnustað þar sem þeir eru virkir þátttakendur og mæta stuðningi og sanngirni. Samskipti og framkoma starfsmanna einkennist af heiðarleika, virðingu og trausti. Vinnustaðargreiningar eru framkvæmdar reglulega og er markvisst unnið úr niðurstöðum þeirra í því skyni að auka starfsánægju. TM leggur ríka áherslu á kynjajafnrétti og jafnréttismál eru meðal forgangsatríða í þróun og framtíðarsýn félagsins. Hver starfsmaður skal metinn á eigin forsendum óháð kynferði og öll mismunun er óheimil innan félagsins í hvaða formi sem hún birtist. TM hefur haft jafnlaunavottun frá árinu 2014 og var með fyrstu fyrirtækjum til að fá viðurkenningu Jafnréttisvísis Capacent.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningur Tryggingamiðstöðvarinnar hf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur um upplýsingagjöf í samstæðureikningum félaga sem hafa verðbréf sín skráð á skipulegum verðbréfamarkaði.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðureikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2018, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2018.

Jafnframt er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við. Vísað er í skýringar 35-40 um áhættustýringu samstæðunnar.

Stjórn og forstjóri Tryggingamiðstöðvarinnar hf. hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2018 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 15. febrúar 2019

Stjórn:

Örvar Kærnested
Andri Þór Guðmundsson
Einar Örn Ólafsson
Kristín Friðgeirsdóttir
Ragnheiður Elfa Þorsteinsdóttir

Forstjóri:

Sigurður Viðarsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Tryggingamiðstöðvarinnar hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Tryggingamiðstöðvarinnar hf. fyrir árið 2018. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2018, efnahag hennar 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í samstæðuársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrd í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð samstæðunni samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar. Við uppfylfum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2018. Sem hluti af endurskoðun okkar á samstæðuársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á samstæðuársreikningnum í heild.

Lykilatriði endurskoðunarinnar	Endurskoðunaraðgerðir
<p>Mat á tjónaskuld, þar með talið forsendur og útreikningar sem hún er byggð á. <i>Sjá nánar skýringu nr. 32 "Vátryggingaskuld"</i></p> <p>Tjónaskuld er sú fjárhagslega skuldbinding sem hvílir á samstæðunni vegna óuppgerðra tjóna í heild sinni og nemur kr. 12.725.055 þús. í lok árs 2018 sem er 60% af heildarskulddum.</p> <p>Tjónaskuld er verulegur liður í reikningsskilum samstæðunnar. Vegna flækjustigs og umfangs matskenndra þátta við útreikning á tjónaskuld er þessi liður lykilatriði í endurskoðun okkar.</p> <p>Mat á tjónaskuld er háð faglegu mati og byggir á heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna, tryggingafræðilegri áætlun fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum, uppgjörskostnaði og fleiri þáttum. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.</p> <p>Sérstaklega erfitt getur verið að meta ótilkynnt en orðin tjón á hverjum uppgjörstíma þar sem takmarkaðar upplýsingar geta legið fyrir um slík tjón. Til viðbótar er meiri breytileiki á tjónum sem hafa langan uppgjörstíma og getur munað á upphaflegu mati og endanlegu uppgjöri.</p> <p>Mat á tjónaskuld er háð gæðum undirliggjandi gagna. Þar á meðal flóknu mati um framtíðarþróun atburða og smávægileg breyting á forsendum getur breytt fjárhæð tjónaskuldar verulega.</p>	<p>Tryggingastærðfræðingar PwC aðstoðuðu okkur við endurskoðun tjónaskuldarinnar.</p> <p>Endurskoðun á mati tjónaskuldbindingar fólst m.a. í eftirfarandi þáttum:</p> <p>Tjónaferillinn og ferill við útreikning tjónaskuldar voru yfirfarnir. Forsendur stjórnenda við mat á tjónaskuld voru yfirfarnar, þar með talið með tilliti til sögulegra gagna um endanleg uppgjör tjóna niður á tjónaflokka. Yfirferð okkar fólst meðal annars í því að greina og meta mikilvæga þætti í mati á tjónaskuld.</p> <p>Framkvæmd var aðgerðaendurskoðun á eftirlitsaðgerðum stjórnenda.</p> <p>Við staðfestum með úrtaksprófunum heild og nákvæmni þeirra gagna sem útreikningur tjónaskuldarinnar byggir á. Afstemmingar milli upplýsingakerfa sem útreikningur tjónaskuldarinnar byggir á voru yfirfarnar.</p> <p>Framkvæmdur var sjálfstæður tryggingafræðilegur endurreikningur á tjónaskuldinni.</p> <p>Framkvæmdar voru úrtaksprófanir á vátryggingaskírteinum, uppgerðum og óuppgerðum tjónum.</p> <p>Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.</p>

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

<i>Lykilatriði endurskoðunarinnar</i>	<i>Endurskoðunaraðgerðir</i>
Mat óskráðra verðbréfa. <i>Sjá nánar skýringu nr. 24 "Fjáreignir og fjárskuldir".</i>	Verðmatssérfræðingar PwC aðstoðuðu okkur við endurskoðun óskráðra verðbréfa.
Verðbréf eru stærsta eign samstæðunnar að fjárhæð kr. 26.438.425 þús. eða sem nemur 76% af heildareignum í lok árs 2018.	Endurskoðun á mati óskráðra verðbréfa fólst m.a. í eftirfarandi þáttum:
Verulegur hluti verðbréfaeignar er skráður á markaði og markaðsverð þeirra því fyrirbyggjandi á reikningsskiladegi. Sá hluti verðbréfaeignar sem þarfnaðist sérstakrar áherslu við endurskoðun okkar eru óskráð verðbréf þar sem mat þeirra byggir á matsaðferðum og er háð óvissu. Þess vegna er þessi liður lykilatriði í endurskoðun okkar.	Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirförum aðferðafræði og forsendur við mat og bárum saman við algeng viðmið fyrir sambærilegar eignir.
Matsaðferðir geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkon eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði. Þetta eru þau verðbréf sem eru skilgreind í stig 2 og 3 samkvæmt stigkerfi gangvirðis. Verðmæti þessara verðbréfa nemur kr. 12.000.590 þús. eða sem nemur 35% af heildareignum í lok árs 2018.	Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.
	Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar á verðmæti úrtaks óskráðra verðbréfa.
	Í þeim tilvikum þar sem verðmat byggðist á nýlegum viðskiptum voru þau viðskipti sannreynd.
	Flokkun verðbréfa í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.
	Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum samstæðuársreikningi og áritun okkar á hann. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á samstæðuársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórnendum samstæðunnar að meta hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning samstæðunnar á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa samstæðuna upp eða hætta rekstri hennar, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi samstæðunnar. Stjórnendum samstæðunnar ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á samstæðuársreikningnum.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirliti sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi samstæðunnar eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hennar. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í samstæðuársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að samstæðan verði ekki lengur rekstrarhæf.

Metum framsetningu, gerð og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirbyggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Öflum nægjanlegra endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga félaga og eininga innan samstæðunnar og veitum álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ábyrgð á álitum okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfylfum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og að við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Reykjavík, 15. febrúar 2019

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir
löggiltur endurskoðandi

Bryndís Björk Guðjónsdóttir
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld ársins		16.372.562	15.615.544
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum		(724.417)	(630.763)
Eigin iðgjöld	10	<u>15.648.145</u>	<u>14.984.781</u>
Fjármunatekjur	11	1.805.031	3.718.006
Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum	12	12.010	31.822
Aðrar tekjur		<u>51.034</u>	<u>36.879</u>
Heildartekjur		<u>17.516.220</u>	<u>18.771.488</u>
Tjónakostnaður		(13.923.477)	(12.205.660)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði		787.393	333.138
Eigin tjón	13	<u>(13.136.084)</u>	<u>(11.872.522)</u>
Rekstrarkostnaður	14	(3.541.144)	(3.404.574)
Vaxtagjöld	16	(183.532)	(161.537)
Virðisrýrnun fjáreigna	17	44.960	(125.936)
Heildargjöld		<u>(16.815.800)</u>	<u>(15.564.569)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		700.420	3.206.919
Tekjuskattur	19	<u>351</u>	<u>(83.866)</u>
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		<u><u>700.771</u></u>	<u><u>3.123.053</u></u>
Skipting hagnaðar			
Hluthafar móðurfélags		700.771	3.123.055
Hlutdeild minnihluta		<u>0</u>	<u>(2)</u>
		<u>700.771</u>	<u>3.123.053</u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	18	1,03	4,61

Skýringar á blaðsíðum 14 til 46 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr.	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Rekstrarfjármunir	21	325.187	342.615
Fjárfestingafasteignir	22	0	48.171
Viðskiptavild og óefnislegar eignir	23	489.277	313.151
Bundin innlán		4.637	6.743
Útlán	24	1.053.650	1.299.709
Verðbréf	24	26.438.425	26.290.067
Fjárfestingar með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	25	36.721	27.903
Skatteign	26	88.311	81.046
Eignir til sölu	27	3.111	9.540
Endurtryggingaeignir	28	720.176	498.028
Viðskiptakröfur	29	4.051.892	4.611.990
Handbært fé	24	1.439.187	1.129.841
		<u>34.650.574</u>	<u>34.658.804</u>
Eigið fé			
Hlutafé		678.143	678.143
Yfirverðsreikningur hlutafjár		425.516	425.516
Lögbundinn varasjóður		270.710	270.710
Bundið eigið fé		4.362.638	4.640.460
Óráðstafað eigið fé		7.566.140	8.087.546
Eigið fé hluthafa móðurfélags		13.303.147	14.102.375
Hlutdeild minnihluta		0	26
	30,31	<u>13.303.147</u>	<u>14.102.401</u>
Skuldir			
Vátryggingaskuld	32	18.132.744	17.191.363
Líftryggingaskuld með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	25	36.721	27.903
Skuldir vegna fjárfestingafasteigna	33	0	25.803
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	34	1.004.956	1.201.702
Víkjandi lán	33	2.173.006	2.109.632
		<u>21.347.427</u>	<u>20.556.403</u>
		<u>34.650.574</u>	<u>34.658.804</u>

Skýringar á blaðsíðum 14 til 46 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Eiginfjárfirlit árið 2018

	Hluthafar móðurfélagsins					Hlutdeild		Eigið fé samtals
	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Lögbundinn varasjóður	Bundið eigið fé	Óráðstafað eigið fé	Samtals	minni- hluta	
Eigið fé 1.1.2017	678.143	425.516	270.710	2.238.832	8.866.119	12.479.320	28	12.479.348
Heildarhagnaður ársins					3.123.055	3.123.055	(2)	3.123.053
Fært á bundið eigið fé				2.401.628	(2.401.628)			
Hluthafar								
Greiddur arður					(1.500.000)	(1.500.000)		(1.500.000)
	0	0	0	0	(1.500.000)	(1.500.000)		(1.500.000)
Eigið fé 31.12.2017	678.143	425.516	270.710	4.640.460	8.087.546	14.102.375	26	14.102.401
Eigið fé 1.1.2018	678.143	425.516	270.710	4.640.460	8.087.546	14.102.375	26	14.102.401
Heildarhagnaður ársins					700.771	700.771	0	700.771
Fært af bundnu eigin fé				(277.822)	277.822			
Hluthafar								
Greiddur arður					(1.500.000)	(1.500.000)		(1.500.000)
Breyting minnihluta							(26)	(26)
	0	0	0	0	(1.500.000)	(1.500.000)	(26)	(1.500.026)
Eigið fé 31.12.2018	678.143	425.516	270.710	4.362.638	7.566.140	13.303.147	0	13.303.147

Í júní 2016 samþykkti Alþingi lög um breytingar á lögum um ársreikninga sem takmarka heimildir hlutafélaga til greiðslu arðs. Samkvæmt lögnum ber félögum sem nýta heimild til að tilgreina fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning að færa óinnleystar gangvirðisbreytingar að frádregnum tekjuskatti eftir því sem við á, á bundinn gangvirðisreikning meðal eigin fjár. Innleystar gangvirðisbreytingar eru færðar af gangvirðisreikningi yfir á óráðstafað eigið fé. Til viðbótar þessum breytingum er ákvæði þess efnis að nemi hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarfélaganna sem færð er í rekstrarreikningi hærri fjárhæð en sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta skuli mismunurinn færður á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

Vegna óvissu í túlkun tiltekinna lagagreina gæti orðið breyting á eiginfjárfirliti samstæðunnar fyrir árið 2018, þegar leiðbeiningar hafa verið gefnar út um túlkun þeirra. Breytingin snýr að tilfærslum milli óráðstafaðs eigin fjár og bundinna eiginfjárreikninga.

Skýringar á blaðsíðum 14 til 46 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Sjóðstreymisyfirlit 1. janúar til 31. desember 2018

	Skýr.	2018 1.1.-31.12	2017 1.1.-31.12
Handbært fé frá rekstri			
Löggjöld, móttækin		16.308.611	14.617.252
Tjón, greidd	(12.696.799)	(10.693.383)
Rekstrarkostnaður, greiddur	(3.055.391)	(2.852.599)
Handbært fé frá váttryggingastarfsemi		<u>556.421</u>	<u>1.071.270</u>
Fjármunatekjur, innborgaðar		446.714	403.873
Fjármagnsgjöld, greidd	(120.158)	(121.057)
Fjárfestingatekjur, innborgaðar		1.091.644	728.711
Tekjur af fjárfestingafasteignum, innborgaðar		944	781
Rekstrarkostnaður, greiddur	(416.644)	(388.991)
Handbært fé frá fjárfestingastarfsemi		<u>1.002.500</u>	<u>623.317</u>
Skattar, greiddir	(211.195)	(281.766)
Handbært fé frá rekstri		<u>1.347.726</u>	<u>1.412.821</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Verðbréf, breyting		289.618	139.567
Bundin innlán, breyting		2.106	183.002
Útlán, breyting		306.815	288.788
Fjárfestingafasteignir, breyting		111.024	60.043
Rekstrarfjármunir, kaup	(44.156)	(44.599)
Rekstrarfjármunir, sala		32.500	26.782
Óefnislegar eignir, kaup	(210.636)	(123.197)
Fjárfestingarhreyfingar		<u>487.271</u>	<u>530.386</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Arður til hluthafa	(1.499.848)	(1.499.750)
Lántaka, breyting	(25.803)	(26.642)
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(1.525.651)</u>	<u>(1.526.392)</u>
Hækkun á handbæru fé		309.346	416.815
Handbært fé í ársbyrjun		<u>1.129.841</u>	<u>713.026</u>
Handbært fé í lok árs	24	<u><u>1.439.187</u></u>	<u><u>1.129.841</u></u>

Skýringar á blaðsíðum 14 til 46 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Efnisyfirlit skýringa

Skýr.	bls.
1 Almennar upplýsingar	14
2 Grundvöllur reikningsskilanna	14
3 Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill	14
4 Erlendir gjaldmiðlar	14
5 Grundvöllur samstæðu	14
6 Grundvöllur matsaðferða	14
7 Mat og ákvarðanir	14
8 Breytingar á reikningsskilaaðferðum og framsetningu	15
9 Starfspáttayfirlit	18
10 Eigin iðgjöld	20
11 Fjármunatekjur	20
12 Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum	20
13 Eigin tjón	20
14 Rekstrarkostnaður	20
15 Laun og launatengd gjöld	21
16 Vaxtagjöld	21
17 Virðisrýmun fjáreigna	21
18 Hagnaður á hlut	21
19 Tekjuskattur	22
20 Þóknun til endurskoðunarfyrirtækja	22
21 Rekstrarfjármunir	22
22 Fjárfestingafasteignir	23
23 Viðskiptavild og óefnislegar eignir	24
24 Fjáreignir og fjárskuldir	25
25 Fjárfestingar með fjárfestingaáhættu líffryggingataka	29
26 Skatteign	29
27 Eignir til sölu	29
28 Endurtryggingaeignir	29
29 Viðskiptakröfur	30
30 Hlutfé og varasjóðir	30
31 Gjaldþol	31
32 Vátryggingaskuld	31
33 Lántökur	33
34 Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	33
35 Yfirlit	34
36 Vátryggingaáhætta	35
37 Markaðsáhætta	37
38 Greiðslufallsáhætta	39
39 Lausafjáraáhætta	40
40 Rekstraráhætta	43
41 Eiginfjárstýring	43
42 Tengdir aðilar	43
43 Dótturfélög í samstæðu	44
44 Kennitölur	44
45 Ársfjórðungayfirlit (óendurskoðað)	45

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Tryggingamiðstöðin hf. („Félagið“) er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Síðumúla 24 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2018 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“. Lista yfir dótturfélögin er að finna í skýringu 43. Aðalstarfsemi félagsins felst í skaðatryggingarekstri, líffryggingarekstri og fjármálarekstri.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. staðfesti ársreikninginn þann 15. febrúar 2019.

3. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum, nema annað sé tekið fram.

4. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörstegi. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

5. Grundvöllur samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Hlutdeild minnihluta er sá hluti afkomu og hreinnar eignar sem félagið á ekki, hvorki beint né óbeint. Hlutdeild minnihluta er sýnd sérstaklega í rekstrarreikningi samstæðunnar og er talin með eigin fé í efnahagsreikningi samstæðunnar, aðskilin frá eigin fé sem tilheyrir eigendum félagsins.

Hlutdeildarfélag eru félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif og eru hvorki dótturfélög né samrekstur. Veruleg áhrif eru vald til að taka þátt í ákvörðunum um fjárhags- og rekstrarstefnu félaga, en er ekki yfirráð eða sameiginleg yfirráð í þessum málum. Fjárfestingar samstæðunnar í hlutdeildarfélagum eru færðar með hlutdeildaraðferð, en þær eru flokkaðar með verðbréfaeign í efnahagsreikningi þar sem tilgangur fjárfestingar í hlutdeildarfélagum eru sá sami og í annarri verðbréfaeign.

6. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur félagsins er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf og fjárfestingafasteignir eru færð á gangvirði.

7. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Lykilþættir í óvissu á mati

(i) Endanleg skuldbinding vegna tjónabóta

Mat á skuldbindingu vegna væntra endanlegra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra vátryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu. Mesta óvissan liggur í tjónamati tilkynntra tjóna auk mats á ótilkynntum tjónum. Samstæðan notar tölfraðiaðferðir við að áætla endanlegan tjónakostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum. Sjá nánar skýringu 32 og næmnigreiningu í skýringu nr. 36.

Skýringar, frh.:

7. Mat og ákvarðanir, frh.:

Lykilþættir í óvissu á mati, frh.:

(ii) Ákvörðun á gangvirði fjáreigna

Eins og fram kemur í skýringu 24 eru verðbréf samstæðunnar að langmestu leyti metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðir við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggja á viðurkenndum matsaðferðum. Mesta óvissan er vegna skorts á aðgengi að upplýsingum frá viðkomandi rekstrareiningum auk mats á seljanleikaálagi.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímapunkti sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, t.d. vaxtaþrósetum, flökti, mati á sjóðstreymi og fleiri þáttum.

(iii) Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfærsluþörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin eins og fram kemur í skýringu 17. Mat stjórnenda á virðisrýrnun byggir á upplýsingum um vænt sjóðstreymi af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðstreymi, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga.

8. Breytingar á reikningsskilaaðferðum og framsetningu

(i) Reikningsskilastaðlar, lagfæringar og túlkanir sem tóku gildi 1. janúar 2018 og hafa áhrif á ársreikninginn

Engir nýir IFRS reikningsskilastaðlar sem hafa veruleg áhrif á reikningsskilin tóku gildi í byrjun árs 2018. Á árinu tóku gildi breytingar á nokkrum stöðlum, sem hafa lítil eða engin áhrif á reikningsskil félagsins.

IFRS 9 Fjármálagerningar

IFRS 9 Fjármálagerningar tilgreinir hvernig flokkun, mati og afskráningu fjáreigna og fjárskulda skuli vera háttáð auk þess að setja nýjar reglur um áhættuvarnarreikningsskil og nýtt líkan fyrir virðisrýrnun fjáreigna.

IFRS 9 'Fjármálagerningar' gildir ekki fyrir réttindi og skyldur sem verða til samkvæmt (i) váttryggingasamningum eins og þeir er skilgreindir í IFRS 4 'Váttryggingasamningar', önnur en þau réttindi og skyldur útgefanda sem myndast samkvæmt váttryggingasamningi sem uppfyllir skilgreiningu um fjárhagslegan tryggingarsamning eða (ii) samning sem er innan gildissviðs IFRS 4 vegna þess að þeir innihalda valkvæða þætti. Ákvæði IFRS 9 um innbyggðar afleiður í samningi sem er innan gildissviðs IFRS 4 gildir þó ef afleiðan sjálf er ekki samningur innan gildissviðs IFRS 4.

Samstæðan á hins vegar verulegar fjáreignir sem tengjast fjárfestingum í váttryggingastarfsemi og er með fjárskuldir aðrar en váttryggingaskuldir. Þessar fjáreignir og fjárskuldir falla nú undir staðalinn IAS 39 'Fjármálagerningar, færsla og mat' og munu falla undir nýja staðalinn IFRS 9 'Fjármálagerningar' þegar hann tekur gildi.

Alþjóða reikningsskilaráðið samþykkti breytingu á IFRS 4 'Váttryggingasamningar' í september 2016 þar sem váttryggingafélögum var gefinn kostur á að annað hvort breyta meðferð vissra samninga sem færðir eru samkvæmt IFRS 9 'Fjármálagerningar' eða fresta upptöku staðalsins alfarið, að uppfylltum vissum skilyrðum, þar til 1. janúar 2022. Þá tekur gildi nýr staðall fyrir váttryggingasamninga, IFRS 17, og verða þá báðir staðlarnir teknir upp samhliða.

Samstæðan hefur ákveðið að fresta upptöku nýja staðalsins IFRS 9 'Fjármálagerningar' fram til 1. janúar 2022, þar sem hún uppfyllir skilyrði frestunar samkvæmt IFRS 4, grein 20A þar sem samstæðan hefur ekki áður notað IFRS 9 og starfsemin er að meginhluta í tryggingastarfsemi. Staðallinn IAS 39 'Fjármálagerningar, færsla og mat' verður því áfram í gildi.

Samstæðan telur að mat fjármálagerninga samkvæmt IAS 39 sé viðeigandi nálgun á gangvirði og hefur áætlað að breytingar á mati frá IAS 39 yfir í IFRS 9 verði óverulegar.

IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavinum

Eðli breytinganna

Alþjóða reikningsskilaráðið hefur gefið út nýjan staðal fyrir færslu á tekjum. Hann kemur í staðinn fyrir staðlana IAS 18 sem fjallar um samninga um vöru og þjónustu og IAS 11 sem fjallar um verksamninga.

Skýringar, frh.:

8. Breytingar á reikningsskilaaðferðum og framsetningu, frh.:

IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini, frh.:

Eðli breytinganna, frh.:

Nýi staðallinn byggist á þeirri grundvallarreglu að tekjur séu færðar þegar yfirráð yfir vöru eða þjónustu flyst til viðskiptavina. Staðallinn leyfir að innleiðing hans sé annaðhvort að fullu afturvirk eða að notuð sé aðlöguð afturvirk aðferð.

Áhrif

Nýi staðallinn IFRS 15 gildir ekki um samninga sem falla undir IFRS 4 'Vátryggingasamninga, eða IFRS 9 'Fjármálagerninga'. Aðrar tekjur samstæðunnar eru óverulegar og áhrif nýja staðalsins á þær litlar sem engar.

Dagsetning innleiðingar

Skylda er að innleiða staðallinn fyrir reikningsár sem hefjast 1. janúar 2018 eða síðar.

(ii) Reikningsskilastaðlar, lagfæringar og túlkunir sem hafa verið útgefnir en hafa ekki tekið gildi.

Eftirfarandi nýir staðlar hafa verið útgefnir en hafa ekki tekið gildi:

Staðall/túlkun	Innihald	Gildistöktími
IFRS 16	Leigusamningar	1. janúar 2019
IFRS 17	Vátryggingasamningar	1. janúar 2022

IFRS 16 Leigusamningar

Eðli breytinganna

IFRS 16 'Leigusamningar' var gefinn út í janúar 2016 og er skylda að beita honum frá 1. janúar 2019. Staðallinn mun leiða til þess að nánast allir leigusamningar verði færðir í efnahagsreikningi leigutaka vegna þess að meðferð rekstrar- og fjármögnunarleigusamninga er ekki lengur mismunandi. Samkvæmt nýja staðlinum er eign (réttur til að nota hina leigðu eign) og skuld vegna greiðslu leigu færð í efnahagsreikning. Eina undantekningin er leiga til skamms tíma og leiga fyrir lága fjárhæð.

Áhrif

Samstæðan hefur farið yfir alla leigusamninga sína með tilliti til þessara nýju reikningsskilareglna samkvæmt IFRS 16. Staðallinn mun fyrst og fremst hafa áhrif á rekstrarleigusamninga samstæðunnar.

Þann 31. desember 2018 er samstæðan aðili að óuppsegjanlegum skuldbindandi leigusamningum að fjárhæð 625 milljónir króna, sjá skýringu 14. Af þessum leigusamningum eru um það bil 3 milljónir sem eru til skamms tíma eða verða lokið innan eins árs. Engir leigusamningar eru undir lágmarks fjárhæðamörkum, en slíkir samningar yrðu færðir beint í rekstrarreikning.

Samstæðan gerir ráð fyrir að aðrir leigusamningar verði færðir í efnahagsreikning þann 1. janúar 2019, sem eign til afnota að fjárhæð 532 milljónir, skuld vegna leigusamninga að fjárhæð 625 milljónir króna og tekjuskattsinneign að fjárhæð 18 milljónir króna. Áhrif á eigið fé samstæðunnar eru neikvæð um 74 milljónir króna. Aðferðin sem samstæðan beitir er hálf-afturvirk aðferð (Cumulative catch-up approach).

Samstæðan væntir þess að við upptöku staðalsins aukist hagnaður hennar eftir skatta árið 2019 um 6,3 milljónir króna. Handbært fé frá rekstri eykst um 128 milljónir króna þar sem hluti af leigugreiðslum flyst í fjármögnunareyðingar, en þær hækka um 128 milljónir króna.

Önnur áhrif af upptöku staðalsins er að kröfur um skýringar vegna leigu aukast frá og með árinu 2019.

Innleiðing

Samstæðan mun beita staðlinum frá 1. janúar 2019 eins og skylt er. Samstæðan mun í samræmi við heimild í staðlinum beita einfaldaðri aðferð við innleiðinguna og mun því ekki endurreikna og færa samanburðarfjárhæðir. Fasteignir til afnota verða metnar við innleiðingu eins og nýja staðlinum hafi alltaf verið beitt. Allar aðrar leigueignir verða metnar miðað við leiguskuld við innleiðingu (leiðrétt fyrir fyrirframgreiddum eða áföllnum leigugreiðslum).

Skýringar, frh.:

8. Breytingar á reikningsskilaaðferðum og framsetningu, frh.:

IFRS 17 Vátryggingasamningar

Eðli breytinganna

Reikningsskilastaðallinn IFRS 17 'Vátryggingasamningar' var gefinn út í maí 2017 og mun taka gildi á reikningsskilatímabilum sem byrja 1. janúar 2022 eða seinna. Innleiðing fyrir þann tíma er heimil. IFRS 17 breytir í grunnatriðum reikningshaldi allra fyrirtækja sem gefa út vátryggingasamninga til lengri tíma en eins árs.

IFRS 17 'Vátryggingarsamningar' setur meginreglur um færslu, mat, framsetningu og skýringar vegna útgefina vátryggingasamninga. Staðallinn setur einnig svipaðar meginreglur um endurtryggingasamninga og fjárfestingasamninga sem innihalda valkvæða þætti. Markmiðið er að tryggja að aðilar veiti viðeigandi upplýsingar sem eru í samræmi við samningana og eru innan gildissviðs IFRS 17. Upplýsingunum er ætlað að gera notendum reikningsskilanna kleift að meta áhrif þeirra á fjárhagsstöðu, afkomu og sjóðstreymi vátryggingafélaga.

Áhrif

Samstæðan hefur ekki metið áhrif þessa nýja vátryggingastaðals á reikningsskil sín.

Dagsetning innleiðingar

Skylda er að innleiða staðalinn á reikningsári sem hefst 1. janúar 2022 eða síðar.

(iii) c) *Innleiðing staðla fyrir gildistökutíma þeirra.*

Samstæðan innleiddi enga staðla fyrir gildistökutíma þeirra á árinu 2018.

Það eru engir aðrir staðlar sem ekki hafa tekið gildi og má ætla að hafa veruleg áhrif á fyrirtækið á núverandi eða framtíðar reikningsskilatímabilum.

Skýringar, frh.:

9. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er aðgreinanlegur hluti samstæðunnar þar sem skyldar vörur eða þjónusta er flokkuð saman (rekstrarstarfspáttur). Starfspáttayfirlit er yfirlit um rekstrarstarfspætti, sem byggir á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Starfspættirnir eru skaðatrygginga-, líftrygginga- og fjármálarekstur, en einnig er í starfspáttayfirliti skipting eftir vátryggingagreinum. Vátryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga varða ábyrgðartjón, slysatjón og eignatjón. Líf- og sjúkdómatryggingar taka til andláts eða ákveðinna alvarlegra sjúkdóma.

Rekstrarafkoma starfspáttar, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfspætti.

Rekstrarstarfspættir:	Skaðatryggingarekstur		Líftryggingarekstur		Fjármálarekstur		Samstæða	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Iðgjöld ársins	15.731.542	15.014.568	641.020	600.977	0	0	16.372.562	15.615.544
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldtekjum	(540.253)	(461.719)	(184.164)	(169.044)	0	0	(724.417)	(630.763)
Fjármunatekjur	884.107	605.988	14.290	7.076	906.633	3.104.942	1.805.031	3.718.006
Tekjur af fjárfestingafasteignum	0	0	0	0	12.010	31.822	12.010	31.822
Aðrar tekjur	0	0	0	0	51.034	36.879	51.034	36.879
Heildartekjur	16.075.396	15.158.837	471.146	439.009	969.677	3.173.643	17.516.220	18.771.488
Tjónakostnaður	(13.794.749)	(12.039.270)	(128.728)	(166.390)	0	0	(13.923.477)	(12.205.660)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði	725.088	257.203	62.305	75.935	0	0	787.393	333.138
Rekstrarkostnaður	(3.010.670)	(2.884.446)	(110.469)	(130.891)	(420.005)	(389.237)	(3.541.144)	(3.404.574)
Vaxtagjöld	0	0	0	0	(183.532)	(161.537)	(183.532)	(161.537)
Virðisrýmun fjáreigna	0	0	0	0	44.960	(125.936)	44.960	(125.936)
Rekstrarafkoma	(4.935)	492.324	294.254	217.663	411.100	2.496.933	700.420	3.206.919
Tekjuskattur							351	(83.866)
Hagnaður ársins							700.771	3.123.053
Heildareignir	17.787.379	16.815.896	345.365	375.467	16.517.830	17.467.441	34.650.574	34.658.804
Heildarskuldir	17.787.379	16.815.896	345.365	375.467	3.214.683	3.365.040	21.347.427	20.556.403

Skýringar, frh.:

9. Starfspáttayfirlit, frh.:

Skaðatryggingarekstur samstæðunnar sundurliðast með eftirfarandi hætti:

Árið 2018:

	Eigna- tryggingar	Sjó-, flug- og farm- tryggingar	Ökutækja- tryggingar	Ábyrgðar- tryggingar	Slysa- og sjúkra- tryggingar	Frum- tryggingar samtals	Endur- tryggingar	Samtals
Iðgjöld ársins	3.287.365	1.528.167	7.885.573	1.083.110	1.947.327	15.731.541		15.731.542
Eigin iðgjöld	3.000.877	1.345.064	7.868.180	1.042.262	1.934.907	15.191.290		15.191.290
Fjármunatekjur	105.141	39.372	450.950	101.455	187.189	884.108		884.107
Eigin tjón	(2.537.392)	(1.468.763)	(6.382.542)	(998.530)	(1.684.448)	(13.071.675)	2.015	(13.069.661)
Rekstrarkostnaður	(737.729)	(313.948)	(1.520.646)	(137.407)	(300.940)	(3.010.670)		(3.010.670)
Rekstrarafkoma	(169.103)	(398.275)	415.942	7.780	136.708	(6.947)	2.015	(4.935)

Árið 2017:

Iðgjöld ársins	3.058.967	1.623.540	7.709.552	938.239	1.684.270	15.014.567		15.014.568
Eigin iðgjöld	2.849.324	1.433.621	7.689.536	908.473	1.671.895	14.552.849		14.552.849
Fjármunatekjur	65.630	24.539	291.349	77.224	147.246	605.989		605.988
Eigin tjón	(1.972.471)	(1.142.098)	(6.030.642)	(807.731)	(1.831.816)	(11.784.757)	2.691	(11.782.067)
Rekstrarkostnaður	(711.588)	(324.841)	(1.430.935)	(132.514)	(284.567)	(2.884.446)		(2.884.446)
Rekstrarafkoma	230.895	(8.779)	519.308	45.452	(297.242)	489.635	2.691	492.324

Skýringar, frh.:

	2018	2017
10. Eigin iðgjöld		
Bókfærð iðgjöld	16.708.577	16.017.985
Hluti endurtryggjenda	(732.439)	(637.121)
Breyting á iðgjaldaskuld	(336.015)	(402.441)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	8.022	6.358
Eigin iðgjöld samtals	<u>15.648.145</u>	<u>14.984.781</u>

Iðgjöld eru færð til tekna hlutfallslega yfir það tímabil sem váttryggingarnar ná yfir. Iðgjaldaskuld er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu fyrir reikningsskiladag sem tilheyrir síðari reikningsárum. Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru því þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrri árum en að frádregnum iðgjöldum til síðari ára sem færast sem iðgjaldaskuld. Bókfærð iðgjöld tímabilsins eru sýnd að frádregnum afskrifuðum iðgjöldum en án umboðslauna- eða sölukostnaðar.

11. Fjármunatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Gangvirðisbreytingar fjárfestinga samanstanda af söluhagnaði verðbréfa, gangvirðisbreytingum fjárfestinga og vaxta- og arðstekjum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsréttur stofnast. Gengismunur samanstendur af breytingum eigna í erlendum gjaldmiðlum og er færður meðal fjármunatekna í rekstri. Meðal fjármunatekna er færð hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaganna samkvæmt hlutdeildaraðferð, enda er eignarhlutur í hlutdeildarfélagum færður á meðal verðbréfa.

	2018	2017
Vaxtatekjur af bankainnstæðum	42.513	45.582
Vaxtatekjur af útlánnum	99.778	130.416
Aðrar vaxtatekjur	280.164	274.771
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaganna	172.939	0
Gangvirðisbreytingar verðbréfa	1.170.833	3.283.961
Gengismunur	38.803	(16.724)
Fjármunatekjur samtals	<u>1.805.031</u>	<u>3.718.006</u>

12. Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum

	2018	2017
Matsbreyting og söluhagnaður	11.375	27.891
Húsaleigutekjur	635	3.931
Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum samtals	<u>12.010</u>	<u>31.822</u>

Matsbreyting er gangvirðisbreyting fjárfestingafasteigna auk söluhagnaðar eða sölutaps, samanber skýringu 22. Húsaleigutekjur eru færðar til tekna þegar þær falla til.

	2018	2017
13. Eigin tjón		
Bókfærð tjón	(13.318.111)	(11.613.374)
Hluti endurtryggjenda	552.260	891.492
Breyting á tjónaskuld	(561.898)	(545.751)
Breyting á áhættuálagi	(43.468)	(46.535)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	235.133	(558.354)
Eigin tjón samtals	<u>(13.136.084)</u>	<u>(11.872.522)</u>

14. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, tölvukostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis, afskriftum fastafjármuna og öðrum kostnaði. Stærsti hluti kostnaðar við rekstur húsnæðis er leigukostnaður vegna höfuðstöðva félagsins en leigutími er til ársins 2023 með forleigurétti í lok leigutímans. Að auki hefur félagið gert 3ja ára leigusamninga um bifreiðar í notkun þess.

	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	1.871.748	1.752.512
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.669.396	1.652.062
Rekstrarkostnaður samtals	<u>3.541.144</u>	<u>3.404.574</u>

Skýringar, frh.:

	2018	2017
15. Laun og launatengd gjöld		
Laun	1.467.536	1.386.819
Lífeyrisiðgjöld	183.796	156.296
Tryggingagjald og fjársýsluskattur	200.969	190.108
Önnur launatengd gjöld	19.447	19.289
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>1.871.748</u>	<u>1.752.512</u>
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	125	122

Stjórn TM hefur samþykkt reglur um kaupaukakerfi í samræmi við gildandi reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 299/2012. Greiðslur á árinu samkvæmt þessu kerfi nema 23 millj. kr. Möguleg heildarskuldbinding vegna ógreiddra kaupauka sem nemur 33 millj. kr. hefur verið gjaldfærð.

	2018	2017
16. Vaxtagjöld		
Vaxtagjöld, bankalán	6.004	7.120
Vaxtagjöld, víkjandi lán	175.356	148.423
Önnur vaxtagjöld	2.172	5.994
Vaxtagjöld samtals	<u>183.532</u>	<u>161.537</u>

17. Virðisrýrnun fjáreigna

Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem hafa orðið benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar verði lægra en áður var talið.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun fjáreigna, geta verið greiðslufall eða vanræksla lántakenda, skilmálabreytingar lánveitinga eða fyrirgreiðslna samstæðunnar á kjörum sem samstæðan myndi annars ekki veita, vísbendingar um að lántaki eða útgefandi verðbréfa stefni í gjaldþrot, að virkur markaður sé ekki lengur til staðar fyrir verðbréf, eða önnur sjáanleg gögn vegna hóps eigna eins og óhagstæðar breytingar á greiðslugetu lántakenda eða útgefenda verðbréfa í eigu samstæðunnar, eða efnahagslegar aðstæður séu í samhengi við greiðslufall innan samstæðunnar.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti, hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum og hver flokkur metinn sérstaklega. Virðisrýrnun fjáreigna er gjaldfærð í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning.

	2018	2017
Virðisrýrnun útlána, breyting	(41.556)	(6.602)
Virðisrýrnun viðskiptakrafna	(3.404)	132.538
Virðisrýrnun samtals	<u>(44.960)</u>	<u>125.936</u>

18. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað með meðaltalsfjölda hluta á árinu.

	2018	2017
Hagnaður.....	700.771	3.123.055
Meðalfjöldi hluta á árinu.....	678.143	678.143
Grunnhagnaður á hlut.....	<u>1,03</u>	<u>4,61</u>

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur hvorki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

Skýringar, frh.:

19. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu á árinu 2019 og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um aðra heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er metinn með því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörstegi. Skatteign og tekjuskattsskuldbindingu er jafnað saman þegar til staðar er lagalegur réttur til að jafna saman tekjuskattsskuld og skatteign og þegar skattarnir munu verða lagðir á af sömu skattyfirvöldum á sama fyrirtæki, eða á fyrirtæki sem eru samsköttuð og gert er ráð fyrir að muni greiða skatta sameininlega.

Tekjuskattur í rekstrarreikningi skiptist þannig:	2018	2017
Tekjuskattur til greiðslu	0	204.281
Mismunur á áætluðum og álögðum sköttum	6.914 (132.929)
Frestaður tekjuskattur ársins	(7.265)	12.513
Tekjuskattur samtals	(351)	83.866

Virkt skatthlutfall:	2018	2017
Hagnaður fyrir tekjuskatt	700.420	3.206.919
Tekjuskattur miðað við gildandi skatthlutfall	20,0% 140.084	20,0% 641.384
Ófrádráttarþær kostnaður	0,1% 400	0,0% 114
Óskattskyldar tekjur	(21,1%) (147.749)	(13,3%) (425.258)
Mismunur á áætluðum og álögðum sköttum	1,0% 6.914	(4,1%) (132.929)
Aðrar breytingar	0,0% 0	0,0% 556
Virkt skatthlutfall	0,0% (351)	2,6% 83.866

20. Þóknun til endurskoðunarfyrtækja

	2018	2017
Ytri endurskoðendur		
Endurskoðun og könnun reikningsskila	17.219	16.874
Önnur endurskoðunartengd þjónusta	4.335	6.005
Önnur þjónusta	833	278
Önnur endurskoðunarfyrtækja		
Innri endurskoðun og önnur þjónusta	35.815	8.411

21. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort vísbendingar séu til staðar um virðisrýrnun.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Bókfært verð hlutarins sem er endurnýjaður er gjaldfært. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Afskriftaraðferð, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstegi og breytt ef við á. Áætlaður nýtingartími og afskriftarhlutföll greinast þannig:

	Nýtingar- tími	Afskrifta- hlutföll
Fasteignir	17-33 ár	3 - 6%
Aðrir rekstrarfjármunir	3-10 ár	10 - 33%

Skýringar, frh.:

21. Rekstrarfjármunir, frh.:

Rekstrarfjármunir í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Skrifstofu- áhöld, tölvu- búnaður og bifreiðar		Samtals
	Fasteignir		
Heildarverð 1.1.2017.....	166.078	704.782	870.860
Viðbót á árinu 2017.....	21.226	23.372	44.598
Selt og aflagt á árinu 2017.....	(13.419)	(38.885)	(52.304)
Heildarverð 31.12.2017.....	173.885	689.269	863.154
Afskrifað áður.....	114.742	369.986	484.728
Afskrifað á árinu	3.053	56.509	59.562
Selt og aflagt á árinu 2017.....	(4.862)	(18.888)	(23.750)
Afskrifað samtals 31.12.2017.....	112.933	407.607	520.540
Bókfært verð 31.12.2017.....	60.952	281.662	342.615
Heildarverð 1.1.2018.....	173.885	689.269	863.154
Viðbót á árinu 2018.....	17.747	26.409	44.156
Selt og aflagt á árinu 2018.....	(12.350)	(53.500)	(65.850)
Heildarverð 31.12.2018.....	179.282	662.178	841.460
Afskrifað áður.....	112.933	407.607	520.540
Afskrifað á árinu	3.761	51.343	55.104
Selt og aflagt á árinu 2018.....	(11.115)	(48.255)	(59.370)
Afskrifað samtals 31.12.2018.....	105.579	410.695	516.274
Bókfært verð 31.12.2018.....	73.703	251.483	325.187

Fasteignamat fasteigna í árslok 2018 nam 178 millj. kr. og lóða 30 millj. kr. eða samtals 208 millj. kr. og vátryggingamat eignanna var á sama tíma 280 millj. kr.

22. Fjárfestingafasteignir

Fjárfestingafasteignir samstæðunnar voru seldar á árinu. Fjárfestingafasteignir samstæðunnar eru metnar á gangvirði í samræmi við alþjóðlegu reikningsskilastaðlana IAS 40 'Fjárfestingaeignir' og IFRS 13 'Mat á gangvirði'. Allar fjárfestingafasteignir falla undir þrep 2 í flokkunarkerfi gangvirðismats. Mat á fjárfestingafasteignum er unnið af starfsmönnum félagsins. Byggt er á forsendum við ákvörðun gangvirðis fjárfestingafasteigna sem háðar eru mati stjórnenda og því kann raunverulegt söluverð að vera frábrugðið matinu. Við matið er notast við markaðsverð sambærilegra eigna. Fjárfestingatekjur vegna fjárfestingafasteigna námu 12 millj. kr. (2017: 32 millj. kr.). Beinn rekstrarkostnaður vegna fjárfestingafasteigna nam 1 millj. kr. (2017: 2 millj. kr.) og er færður meðal rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

Niðurstaða matsins var hækkun á mati fjárfestingafasteigna fyrir sölundag að fjárhæð 9 millj. kr. sem færð var í rekstrarreikning undir fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum.

Fjárfestingafasteignir greinast þannig:

Bókfært verð 1.1.2018.....	48.171
Matsbreyting.....	8.994
Söluverð.....	(60.700)
Söluhagnaður.....	3.535
Bókfært verð 31.12.2018.....	0

Skýringar, frh.:

23. Viðskiptavild og ófnislegar eignir

Viðskiptavild

Viðskiptavild félagsins er vegna kaupa á líffryggingastarfsemi samstæðunnar. Endurheimtanleg fjárhæð fjárskapandi eininga er byggð á útreikningi á nýtingarvirði. Við þessa útreikninga eru notaðar sjóðstreymisspár byggðar á raunverulegum rekstrarniðurstöðum og fimm ára viðskiptaáætlun. Áætlanir um sjóðstreymi til framtíðar eru framreiknaðar með því að nota meðalvaxtarhraða í þeirri grein sem félagið starfar. Vegin ávöxtunarkrafa hefur verið notuð til að núvirða áætlanir um framtíðarsjóðstreymi.

Virðisrýrnunarpróf eru gerð árlega á viðskiptavild. Bókfært verð annarra eigna félagsins er kannað á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef svo reynist, er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Endurheimtanleg fjárhæð viðskiptavildar og ófnislegra eigna sem ekki hafa skilgreindan líftíma er metin á hverjum uppgjörssdegi.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði hennar eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópi eigna.

Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar er ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á grundvelli kostnaðarverðs búnaðarins ásamt kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er færður sem ófnisleg eign og afskrifaður miðað við áætlaðan nýtingartíma hans, sem eru 3-10 ár. Afskriftir eru hluti af liðnum rekstrarkostnaður.

Viðskiptavild og ófnislegar eignir í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Viðskiptavild	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.2017.....	99.916	286.872	386.788
Viðbót á árinu 2017.....	0	123.197	123.197
Selt og aflagt á árinu 2017.....	0	(73.351)	(73.351)
Heildarverð 31.12.2017.....	99.916	336.718	436.634
Afskrifað áður.....	0	136.880	136.880
Afskrifað á árinu	0	59.955	59.955
Selt og aflagt á árinu 2017.....	0	(73.351)	(73.351)
Afskrifað samtals 31.12.2017.....	0	123.484	123.484
Bókfært verð 31.12.2017.....	99.916	213.235	313.151
Heildarverð 1.1.2018.....	99.916	336.718	436.634
Viðbót á árinu 2018.....	0	210.636	210.636
Selt og aflagt á árinu 2018.....	0	0	0
Heildarverð 31.12.2018.....	99.916	547.354	647.270
Afskrifað áður.....	0	123.484	123.484
Afskrifað á árinu	0	34.510	34.510
Afskrifað samtals 31.12.2018.....	0	157.994	157.994
Bókfært verð 31.12.2018.....	99.916	389.361	489.277
Afskriftahlutföll		10%, 33%	

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir

a. Fjármálagerningar

(i) Fjáreignir og fjárskuldir

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, útlán, viðskiptakröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Flestir fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar eða lækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef félagið yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

(iii) Verðbréf

Verðbréf í efnahagsreikningi eru flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið tilgreind þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning. Viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

Hluti óskráðra verðbréfa er veðsettur fyrir allt að 56 millj. kr. í árslok 2018.

Samstæðan flokkar hlutafjáreign sína í S121, eignarhaldsfélag um hlut í Stoðum hf., á meðal óskráðra hlutabréfa (stig 2) en félagið telst vera hlutdeildarfélag samkvæmt IAS 28 og meðhöndlað í reikningsskilum samkvæmt hlutdeildaraðferð. Hluttur félagsins í S121 er 22,8% og er hann metinn á 2.377 m.kr. þann 31.12.2018. Félagið á einn fulltrúa í stjórn S121 en fjöldi stjórnarmanna er alls 6. Um er að ræða fjárfestingu sem meðhöndluð er sem hluti af verðbréfasafni félagsins og er ekki að öðru leiti tengd hefðbundnum váttryggingarekstri félagsins.

(iv) Útlán og viðskiptakröfur

Útlán og viðskiptakröfur eru fjármálagerningar sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðir á opinberum markaði.

Útlán eru færð þegar þau eru greidd til lántakenda. Þau eru upphaflega færð á gangvirði, sem er upphafleg lánsfjárhæð að frádregnum viðskiptakostnaði, en eru eftir það færð á afskrifuðu kostnaðarverði.

Útlán og viðskiptakröfur eru afskráð þegar greiðsluflæði þeirra stöðvast og engar raunhæfar líkur eru taldar á innheimtu eða þegar samstæðan hefur flutt stærstan hluta áhættu og ávinnings vegna eignarhalds annað.

(v) Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádregnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættu yfirverði eða frádregnum uppsöfnuðum afföllum sem fundin eru með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádreginni virðisrýrnun.

(vi) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.:

b. Grundvöllur mats á gangvirði fjáreigna

Verðbréf í efnahagsreikningi eru fjárfestingar í hlutabréfum, skuldabréfum og verðbréfasjóðum. Gangvirði skráðra verðbréfa er skráð markaðsverð þeirra á uppgjörstigi án þess að tekið sé tillit til sölukostnaðar sem gæti fallið til í framtíðinni.

Sé markaðsverð ekki skráð í kauphöll eða fánlegt hjá miðlara, er gangvirði fjármálagerningsins metið með matsaðferðum, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkan valréttá eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

Þegar notast er við núvirta sjóðstreymisaðferð við mat á gangvirði, er vænt framtíðar sjóðstreymi byggt á besta mati stjórnenda og ávöxtunarkrafa, sem notuð er, eru markaðsvextir sambærilegs gernings á uppgjörstigi. Þegar önnur verðmyndunarlíkön eru notuð, eru forsendur matsins byggðar á upplýsingum af markaði á uppgjörstigi. Gangvirði óskráðra hlutabréfa er metið, ef mögulegt er, með því að nota viðeigandi V/H hlutfall fyrir sambærileg skráð félög og er hlutfallið lagað að sérstökum aðstæðum útgefanda verðbréfanna.

c. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun félagsins á fjáreignum og fjárskuldum:

	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði	Útlán og kröfur	Bókfært alls	Gangvirði
31. desember 2018				
Bundin innlán		4.637	4.637	
Útlán		1.053.650	1.053.650	
Verðbréf	26.438.389	35	26.438.425	26.438.425
Aðrar eignir		4.772.068	4.772.068	
Handbært fé		1.439.187	1.439.187	
Fjáreignir samtals	26.438.389	7.269.577	33.707.967	26.438.425
Skuldir vegna fjárfestingafasteigna		0	0	
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		(1.004.956)	(1.004.956)	
Víkjandi lán		(2.173.006)	(2.173.006)	
Fjáreignir - fjárskuldir	26.438.389	4.091.615	30.530.005	26.438.425
31. desember 2017				
Bundin innlán		6.743	6.743	
Útlán		1.299.709	1.299.709	
Verðbréf	26.289.385	681	26.290.067	26.290.067
Aðrar eignir		5.110.018	5.110.018	
Handbært fé		1.129.841	1.129.841	
Fjáreignir samtals	26.289.385	7.546.992	33.836.378	26.290.067
Skuldir vegna fjárfestingafasteigna		(25.803)	(25.803)	
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		(1.201.702)	(1.201.702)	
Víkjandi lán		(2.109.632)	(2.109.632)	
Fjáreignir - fjárskuldir	26.289.385	4.209.855	30.499.241	26.290.067

Samstæðan birtir ekki gangvirði annarra fjáreigna þar sem bókfært verð þeirra er talið endurspeglar gangvirðið.

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.:

d. Stigkerfi gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga færða á gangvirði eftir verðmatsaðferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verði) eða óbeint (afleidd af verðum).

Stig 3: forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

Vísað er í skýringu 24b varðandi grundvöll mats á gangvirði fjáreigna.

Mat á gangvirði 31. desember 2018	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Ríkistryggðar fjáreignir				
Ríkistryggð verðbréf	2.277.816	2.180		2.279.997
Ríkisverðbréfasjóðir	379.356			379.356
Skuldabréf				
Eignatryggð skuldabréf	5.634.862	679.566		6.314.428
Önnur skuldabréf	410.228	864.612		1.274.840
Hlutabréf				
Skráð hlutabréf	2.416.969			2.416.969
Óskráð hlutabréf		3.273.532	3.642.052	6.915.584
Hlutdeildarskírteini				
Hlutabréfasjóðir				
Skuldabréfasjóðir	2.253.134	1.318.595		3.571.729
Önnur verðbréf				
Önnur verðbréf	1.065.469	1.940.403	279.650	3.285.522
Samtals fjáreignir	14.437.834	8.078.888	3.921.702	26.438.425
Mat á gangvirði 31. desember 2017	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Ríkistryggðar fjáreignir				
Ríkistryggð verðbréf	4.823.404	2.650		4.826.054
Ríkisverðbréfasjóðir	358.729			358.729
Skuldabréf				
Eignatryggð skuldabréf	3.226.594	1.004.729		4.231.323
Önnur skuldabréf	235.085	1.106.221		1.341.306
Hlutabréf				
Skráð hlutabréf	2.610.796			2.610.796
Óskráð hlutabréf		2.837.556	4.758.875	7.596.431
Hlutdeildarskírteini				
Hlutabréfasjóðir				
Skuldabréfasjóðir	553.600	1.037.475		1.591.075
Önnur verðbréf				
Önnur verðbréf	1.656.101	1.925.131	153.121	3.734.353
Samtals fjáreignir	13.464.309	7.913.762	4.911.996	26.290.067

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.:

d. Stigkerfi gangvirðis, frh.:

Á árinu 2018 var gerð breyting á flokkun eigna vegna breyttra forsendna við mat á gangvirði þeirra. Þannig voru eignir að andvirði 348 millj.kr. fluttar af stigi 3 yfir á stig 1, eignir að andvirði 132 millj.kr. fluttar af stigi 1 yfir á stig 3 og eignir að andvirði 182 millj.kr. fluttar af stigi 3 yfir á stig 2.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3:

Staða 1.1.	4.911.996
Fært á milli stiga	(397.813)
Keypt	160.125
Selt/arðgreiðslur/afborganir	(1.464.339)
Vextir og matsbreytingar *	711.733
Staða 31.12	<u>3.921.702</u>

* Þar af er innleyst 89 millj.kr. og óinnleyst 623 millj.kr.

Taflan hér að neðan sýnir forsendur sem notaðar eru við mat á eignum sem falla undir stig 3 ásamt næmni fyrir breytingum á þeim.

Fjáreign	Gangvirði 31.12.2018	Forsendur	Bil	Áhrif á gangvirði, næmnigreining
Óskráð hlutabréf	3.642.052	EBITDA vöxtur	1,3%-5,4%	Óskráð hlutabréf á 3. stigi eru ýmist metin á kaupverði, út frá nýlegum viðskiptum, miðað við hlutdeild í eigin fé, út frá kennitölusamanburði (eignir 1) eða út frá sjóðstremismati (eignir 2).
		Ávöxtunarkrafa á eigið fé	13,0%-16,4%	5% lækkun á virði eigna 1 og 2,5% lækkun í EBITDA vexti og 2,5% hækkun á ávöxtunarkröfu á eigið fé eigna 2 lækkar virði eigna um 490 millj.kr.
				5% hækkun á virði eigna 1 og 2,5% hækkun í hagnaðarvexti og 2,5% lækkun á ávöxtunarkröfu á eigið fé eigna 2 hækkar virði eigna um 642 millj.kr.

	2018	2017
e. Útlán greinast þannig:		
Skuldabréf með veðtryggingu	923.797	1.251.461
Önnur útlán	199.517	163.600
Ótekjufærð afföll og lántökukostnaður	(12.164)	(15.652)
Útlán samtals	<u>1.111.150</u>	<u>1.399.409</u>
Afskriftareikningur útlána.....	(57.500)	(99.700)
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi.....	<u>1.053.650</u>	<u>1.299.709</u>
Næsta árs afborgun	344.505	453.245
Til lengri tíma.....	709.145	846.464

f. Breytingar á afskriftareikningi útlána greinast þannig:	Almenn niðurfærsla	Sértæk niðurfærsla	Samtals
Afskriftareikningur útlána 1. janúar 2017	93.079	26.521	119.600
Afskrifað endanlega á árinu	(13.457)	(13.457)	(13.457)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		159	159
Virðisrýrnun útlána á árinu, breyting	(5.416)	(1.186)	(6.602)
Afskriftareikningur útlána 31. desember 2017	<u>87.663</u>	<u>12.037</u>	<u>99.700</u>
Afskrifað endanlega á árinu	(2.010)	(2.010)	(2.010)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		1.367	1.367
Virðisrýrnun útlána á árinu, breyting	(41.513)	(44)	(41.557)
Afskriftareikningur útlána 31. desember 2018	<u>46.150</u>	<u>11.350</u>	<u>57.500</u>

Skýringar, frh.:

25. Fjárfestingar með fjárfestingaáhættu líftryggingataka

Líftryggingamiðstöðin býður söfnunarlíftryggingar sem innihalda að hluta líftryggingu og hins vegar sparnað í verðbréfasjóði. Vátryggingataki ber sjálfur fjárfestingaáhættuna.

26. Skatteign

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

	2018	2017
Skatteign 1.1.....	81.046	93.559
Tekjuskattur ársins.....	351 (83.866)
Mismunur á áætluðum og álögðum sköttum fyrra árs.....	6.914 (132.929)
Tekjuskattur til greiðslu.....	0	204.281
Skatteign 31.12.....	<u>88.311</u>	<u>81.046</u>

Skatteign greinist í eftirtalda liði:

Rekstrarfjármunir.....	(57.897)	(46.650)
Viðskiptakröfur.....	127.375	97.699
Gengismunur.....	5.095	29.996
Yfirfæranlegt skattalegt tap.....	13.738	0
Skatteign í árslok.....	<u>88.311</u>	<u>81.046</u>

Yfirfæranlegt skattalegt tap er nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði næstu ára sem hér segir:

Skattalegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársloka 2028.....	68.792	0
---	--------	---

27. Eignir til sölu

Eignir sem haldið er til sölu eru fullnustueignir sem félagið hefur yfirtekið vegna uppgjörs krafna, færðar á kaupverði.

Eignir	2018	2017
Fasteignir	445	445
Bifreiðar	2.667	9.095
	<u>3.111</u>	<u>9.540</u>

28. Endurtryggingaeygnir

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð.

	2018	2017
Hlutur endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	81.812	73.791
Hlutur endurtryggjenda í tjónaskuld	638.363	424.237
Endurtryggingaeygnir samtals.....	<u>720.176</u>	<u>498.028</u>

Skýringar, frh.:

29. Viðskiptakröfur

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Vísað er í skýringu 17 varðandi mat á virðisrýrnun viðskiptakrafna á árinu.

	2018	2017
Viðskiptakröfur vegna váttryggingastarfsemi	3.835.878	4.133.796
Aðrar kröfur	216.014	478.194
Viðskiptakröfur samtals	<u>4.051.892</u>	<u>4.611.990</u>
Afskriftareikningur viðskiptakrafna		
Staða 1.1.....	229.669	121.754
Virðisrýrnun á árinu.....	(3.404)	132.538
Endanlega tapað.....	(88.165)	(24.623)
Staða 31.12.....	<u>138.100</u>	<u>229.669</u>

30. Hlutfé og varasjóðir

Hlutfé

Heildarhlutfé, samþykkt og útgefið af félaginu í árslok 2018, er 678 millj. hluta að nafnvirði 1 króna hver. Hverjum einnar krónu hlut fylgir eitt atkvæði og eiga hluthafar þannig rétt á einu atkvæði á hlut á félagsfundum. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af aðalfundi. Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem kveðið er á um samkvæmt lögum eða félagssamþykktum. Óheimilt er samkvæmt ársreikningalögum nr. 3/2006 að úthluta arði af gangvirðisreikningi og bundnum hlutdeildarreikningum á meðal eigin fjár.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á söliverði sem félagið fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefina hluta, að frádragnum kostnaði við útgáfu nýrra hluta að teknu tilliti til skattaáhrifa og kaupverði eigin hluta umfram nafnverð þeirra.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundni varasjóðurinn er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að minnst 10% af hagnaði félagsins, sem ekki er ráðstafað á móti tapi fyrri ára eða lagt í aðra sjóði í samræmi við lög, skuli leggja í varasjóð þar til virði sjóðsins nemur 10% af hlutfé félagsins. Þegar þeim mörkum hefur verið náð skal framlag í varasjóð vera minnst 5% þar til virði hans nemur fjórðungi af hlutfé félagsins.

Bundið eigið fé:

Óinnleyst matsbreyting fjármálagerninga

Á bundinn eiginfjárreikning er færð óinnleyst matsbreyting fjáreigna tilgreindra á gangvirði við upphaflega skráningu að teknu tilliti til skattaáhrifa.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Á bundinn hlutdeildarreikning er færður mismunur á hlutdeild sem færð hefur verið í rekstrareikning vegna dótturfélags og þeirri fjárhæð sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta. Tekið er tillit til þeirrar fjárhæðar sem bundin er vegna matsbreytinga fjármálagerninga hjá dótturfélagi. Reikningurinn er leystur upp ef hlutdeildin er seld eða afskrifuð.

Skýringar, frh.:

30. Hlutfé og varasjóðir, frh.:

Bundið eigið fé greinist á eftirfarandi hátt:

	Óinnleyst matsbreyting fjármálagerninga	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Samtals
Óinnleyst matsbreyting fjármálagerninga	4.107.645		4.107.645
Skattaáhrif af óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(272.975)		(272.975)
Hlutdeild í bundnum eiginfjárreikningi dótturfélaga		805.790	805.790
Staða í árslok 2017	3.834.670	805.790	4.640.460
Staða í ársbyrjun 2018	3.834.670	805.790	4.640.460
Breyting á óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(483.739)		(483.739)
Breyting skattaáhrifa af óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(121.977)		(121.977)
Hlutdeild í bundnum eiginfjárreikningi dótturfélaga		327.894	327.894
Staða í árslok 2018	3.228.954	1.133.684	4.362.638

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er óráðstafaður hagnaður og tap samstæðunnar frá stofnun félagsins að frádregnum framlögum í varasjóð.

31. Gjaldþol

Gjaldþol segir til um getu félagsins til að taka á sig áföll, þ.e.a.s. fjárhagslegan styrk þess. Gjaldþolskrafa skv. lögum er það lágmark gjaldþols sem váttryggingafélag þarf að hafa. Stjórn TM hefur gefið út að stýra eigi gjaldþoli félagsins þannig að gjaldþolshlutfall þess sé á bilinu 1,4 til 1,7.

Gjaldþol samstæðunnar (sbr. 88. gr. laga nr. 100/2016) er 14.583 millj.kr. (2017: 14.920 millj.kr.). Gjaldþolskrafa (sbr. 96. gr.) er 8.362 millj.kr. (2017: 9.860 millj.kr.). Tillaga stjórnar að arðgreiðslu er 700 millj. kr. og er gjaldþolshlutfallið eftir arðgreiðslu 1,74.

	2018	2017
Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi.....	13.303.147	14.102.401
Víkjandi lán.....	2.173.006	2.109.632
Óefnislegar eignir.....	(489.277)	(313.151)
Tillaga um arðgreiðslu.....	(700.000)	(1.500.000)
Mismunur á nettó váttryggingaskuld í reikningsskilum og skv. gjaldþolsreglum.....	296.604	521.024
Eignarhlutur minnihluta.....	0	(26)
Gjaldþol.....	14.583.480	14.919.880
Gjaldþol.....	14.583.480	14.919.880
Gjaldþolskrafa (SCR).....	8.362.286	9.859.820
Gjaldþolshlutfall.....	1,74	1,51

32. Váttryggingaskuld

Váttryggingaskuld í efnahagsreikningi er skuldbinding samstæðunnar vegna gerðra váttryggingasamninga og er hún samtala besta mats tjónaskuldar, iðgjaldaskuldar og áhættuálags.

Tjónaskuld er sú fjárhagslega skuldbinding sem hvílir á samstæðunni vegna orðinna tjóna. Kjarni hennar er tölfraðilegt mat á endanlegum tjónakostnaði orðinna og óuppgerðra tjóna þegar uppgjör þeirra er lokið, en að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt. Við kjarna tjónaskuldar leggjast álagsliðir samkvæmt ákvæðum laga um nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi og tengdri löggjöf. Álagsliðirnir eru:

- 1) Væntanlegur kostnaður samstæðunnar við umsjá og uppgjör tjóna.
- 2) Mat á verðlagsbreytingum frá reikningsskiladegi fram að greiðslu.
- 3) Áhrif núvirðingar á reiknuðu væntu fjárstreymi við uppgjör tjóna með vaxtaferlum útgefnum af eftirlitsstjórnvöldum.

Skýringar, frh.:

32. Vátryggingaskuld, frh.:

Iðgjaldaskuld er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu sem tilheyrir næstu reikningsárum að teknu tilliti til væntanlegrar niðurfellingar iðgjalda. Iðgjaldaskuld er verðmæti þeirrar vátryggingaverndar sem félagið hefur þegar lofað að veita eftir lok reikningstímabilsins.

Áhættuálag er mat á fjármangskostnaði við að leggja til eigið fé til jafns við gjaldþolskröfu sem er nauðsynleg til að standa undir vátryggingaskuldbindingum á uppgjörstíma þeirra. Áhættuálagið kemur ekki til greiðslu nema félagið eða hluti þess sé selt.

Félagið hefur notað þessa aðferð við mat á tjónaskuld síðan í ársuppgjöri ársins 2014. Aðferðin er í samræmi við reglur IFRS 4 og laga nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi, þannig að mat á tjónaskuld í gjaldþolsútreikningum er það sama og í ársreikningi. Matsaðferð iðgjaldaskuldar og áhættuálags, sem samstæðan notar við reikningsskil, er ekki sú sama og er notuð við gjaldþolsútreikninga.

Í meðfylgjandi viðauka á bls. 46 má sjá þróun tjónaskuldar samstæðunnar eftir tjónsárum á undanliðnum tíu árum og stöðu hennar í árslok 2018.

Vátryggingaskuld í efnahagsreikningi greinist þannig:

	2018	2017
Vátryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	12.725.055	12.163.157
Iðgjaldaskuld	4.887.476	4.551.461
Áhættuálag	520.214	476.746
Vátryggingaskuld samtals.....	<u>18.132.744</u>	<u>17.191.363</u>

Endurtryggingasamningar samstæðunnar eru aðallega umframskaðasamningar (Excess of Loss) sem bæta stórtjón, en fáeinir greinar eru með hlutfallssamninga (Quota share).

Hlutdeild endurtryggjenda:

Tjónaskuld	638.363	424.237
Iðgjaldaskuld	81.812	73.791
Hlutdeild endurtryggjenda samtals.....	<u>720.176</u>	<u>498.028</u>

Vátryggingaskuld í eigin hlut:

Tjónaskuld	12.086.692	11.738.920
Iðgjaldaskuld	4.805.664	4.477.670
Áhættuálag	520.214	476.746
Vátryggingaskuld í eigin hlut samtals.....	<u>17.412.569</u>	<u>16.693.336</u>

Áætlun vegna tilkynntra tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynnta tjóna er skuldfærð að frádrögnum væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarfjárhæð hrakvirðis í árslok 2018 og 2017 er óveruleg.

	Heild	Hlutdeild endurtryggjenda	Í eigin hlut
Þróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára á árinu 2018			
Tjónaskuld frá fyrra ári	12.163.157	(424.237)	11.738.920
Greidd tjón á árinu vegna fyrri ára	(7.584.377)	427.580	(7.156.797)
Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	(6.129.442)	207.559	(5.921.883)
Breyting í áhrifum núvirðingar á tjón eldri ára	354.926	0	354.926
Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára	<u>(1.195.736)</u>	<u>210.902</u>	<u>(984.834)</u>

Skýringar, frh.:

32. Vátryggingaskuld, frh.:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjón sem urðu á árinu 2018			
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	5.733.734	(124.681)	5.609.053
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	6.595.613	(430.804)	6.164.809
Tjón sem urðu á árinu samtals	12.329.347	(555.485)	11.773.862
Tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	6.129.442	(207.559)	5.921.883
Tjónaskuld vegna tjóna á árinu 2018	6.595.613	(430.804)	6.164.809
Tjónaskuld samtals	12.725.055	(638.363)	12.086.692
Hækkun áhættuálags á árinu 2018	43.468	0	43.468
Hækkun iðgjaldaskuldar á árinu 2018	336.015	(8.022)	327.993

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Þróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára á árinu 2017			
Tjónaskuld frá fyrra ári	11.617.405	(982.591)	10.634.814
Greidd tjón á árinu vegna fyrri ára	(6.789.994)	799.541	(5.990.453)
Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	(6.123.268)	395.687	(5.727.581)
Breyting í áhrifum núvirðingar á tjón eldri ára	403.218	0	403.218
Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára	(892.639)	212.637	(680.002)

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjón sem urðu á árinu 2017			
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	4.823.380	(91.951)	4.731.429
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	6.039.889	(28.550)	6.011.339
Tjón sem urðu á árinu samtals	10.863.269	(120.501)	10.742.768
Tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	6.123.268	(395.687)	5.727.581
Tjónaskuld vegna tjóna á árinu 2017	6.039.889	(28.550)	6.011.339
Tjónaskuld samtals	12.163.157	(424.237)	11.738.920
Hækkun áhættuálags á árinu 2017	46.534	0	46.534
Hækkun iðgjaldaskuldar á árinu 2017	402.442	(6.358)	396.084

33. Lántökur

	2018	2017
Lán vegna fjárfestingafasteigna	0	25.803
Víkjandi lán.....	2.173.006	2.109.632
Samtals lántökur.....	2.173.006	2.135.435
Næsta árs afborgun	0	364
Til lengri tíma.....	2.173.006	2.135.071

34. Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

	2018	2017
Viðskiptaskuldir	531.213	510.833
Skuldir vegna endurtryggingastarfsemi	52.591	48.756
Ógreiddur tekjuskattur.....	0	204.281
Skammtímaskuldir og áfallin gjöld.....	421.152	437.832
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir samtals.....	1.004.956	1.201.702

Skýringar, frh.:

Áhættustýring

35. Yfirlit

Helstu áhættur sem fylgja starfsemi samstæðunnar eru:

- váttryggingaáhætta
- markaðsáhætta
- greiðslufallsáhætta
- lausafjáraáhætta
- rekstraráhætta

Skýringar 36 - 40 veita upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir samstæðunnar við að meta og draga úr áhættu, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustýringarstefna samstæðunnar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að ná góðri yfirsýn yfir heildaráhættu hennar og meðal annars greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfsþjálfun stefnir félagið að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórnendur samstæðunnar ákvarða áhættuvilja félagsins ásamt áhættumörkum og marka þannig hvernig og hversu mikil áhættutaka félagsins á að vera, þar með talið áhætta af fjárfestingum félagsins. Áhættustýring mælir áhættu og skilar ársfjórðungslegum skýrslum til stjórnar um hvernig áhættusnið félagsins er hverju sinni og hvort áhættutakan sé innan skilgreindra marka áhættuviljans.

Gjaldþolskrafa

Núverandi lög um váttryggingastarfsemi kveða á um ákveðið lágmarksfjármagn sem váttryggingafélögum er skylt að uppfylla. Um er að ræða tvær kröfur, gjaldþolskröfu og lágmarksfjármagn. Gjaldþolskrafan vegur þyngra fyrir samstæðuna og er hugsuð sem það lágmarks gjaldþol sem félög þurfa að hafa til að stunda váttryggingastarfsemi sína. Lágmarksfjármagnið er lægra, á bilinu 25-45% af gjaldþolskröfunni. Gjaldþolskrafan er áhættumiðuð, tekur tillit til allra helstu áhættuþátta váttryggingafélaga og reiknuð með staðalreglu. Allar forsendur staðalreglunnar byggja á 99,5% vágildi og er því fjárhæðum í gjaldþolskröfunni ætlað að varpa ljósi á tap sem raungerist með líkum 1 á móti 200 eða sem nemur á 200 ára fresti að meðaltali. Félagið reiknar nú þessa áhættu ársfjórðungslega í samræmi við áhættustýringarstefnu og áhættuvilja félagsins. Áhætta skv. staðalreglu laganna er í eftirfarandi töflu.

Heildaráhætta og gjaldþolskrafa	2018	2017
Líftryggingaáhætta.....	211.228	198.856
Heilsutryggingaáhætta.....	1.247.736	1.284.857
Skaðatryggingaáhætta.....	4.278.438	4.231.876
Markaðsáhætta.....	6.127.944	7.806.346
Mótaðilaáhætta.....	864.658	914.443
Fjölpættingaráhrif.....	(3.625.266)	(3.856.751)
Áhætta óefnislegra eigna.....	0	0
Grunngjaldþolskrafa.....	9.104.738	10.579.627
Rekstraráhætta.....	514.521	491.864
Aðlögun vegna frestaðra skatta.....	(1.256.974)	(1.211.671)
Heildaráhætta og gjaldþolskrafa.....	8.362.286	9.859.819

Fjölpættingaráhrif (e. Diversification effect) koma til frádráttar heildaráhættu þar sem ekki er talið að allar áhættur raungerist á sama tíma og því ekki rétt að leggja þær allar saman. Í einhverjum tilfellum er talið að fylgni sé á milli áhættuþátta og í öðrum tilfellum ekki. Því eru áhættur lagðar saman að teknu tilliti til tengsla á milli þeirra, en það er gert með fylgnifylkjum. Aðlögun vegna frestaðra skatta (e. Adjustment for the loss-absorbing capacity of deferred taxes) kemur til frádráttar ef áhættuþættir raungerast.

Skýringar, frh.:

36. Vátryggingaáhætta

Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingasamningar félagsins flokkast í skaðatryggingar og líf- og sjúkdómatryggingar.

Skaðatryggingar

Vátryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga varða ábyrgðartjón, slysatjón og eignatjón.

Ábyrgðartryggingar bæta tjón þriðja aðila sem hinn vátryggði veldur. Slysatryggingar bæta tjón sem hinn vátryggði verður fyrir vegna slyss. Eignatryggingar greiða aðallega bætur til vátryggðra vegna tjóns eða taps á eignum og tengdum hagsmunum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig fengið bætur vegna tekjutaps ef tjón á eignum veldur því að þær nýtast ekki í rekstri.

Líf- og sjúkdómatryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna alvarlegra sjúkdóma.

Vátryggingaáhætta

Vátryggingaáhætta er áhætta, sem flutt er frá vátryggingataka til vátryggjanda, svo sem áhætta á tjóni á eignum sökum skemmda eða þjófnaðar, veikindum, örorku eða dauða. Félagið tekur að sér að bæta tiltekin tjón viðskiptavina gegn greiðslu iðgjalds. Iðgjald er greitt í upphafi þess tímabils sem vátryggingaverndin nær yfir, tjónin verða seinna og tjónsuppgjör getur síðan tekið nokkurn tíma, misjafnlega langan eftir eðli tjónsins og aðstæðum. Iðgjöld og væntanlegar tjónabætur þarf að varðveita þar til kemur að greiðslu. Iðgjöldin þurfa að standa undir öllum tjónakostnaði, rekstrarkostnaði og hæfilegri álagningu. Sérstök áhætta stafar af því að iðgjöld eru ákveðin fyrirfram en þjónustan veitt síðar og er ekki þekkt í einstökum atriðum í upphafi. Sú áhætta er sérstök fyrir vátryggingastarfsemi og kölluð vátryggingaáhætta.

Vátryggingaáhætta skiptist að grunni til í tvennt; iðgjaldaáhættu og tjónaskuldaráhættu, til að greina á milli tjóna í framtíðinni og orðinna tjóna.

Iðgjaldaáhætta er sú áhætta að tjón í framtíðinni, að viðbættum kostnaði sem þeim tengist, verði hærrí en gert var ráð fyrir þegar iðgjöld fyrir gildandi vátryggingasamninga voru ákvörðuð og vernd sem félagið hefur lofað muni því reynast vanmetin. Áhættan snýr í meginatriðum að því að tíðni tjóna eða tjónsfjárhæðir að meðaltali verði hærrí en gert var ráð fyrir. Þetta getur stafað af því að framtíðin er óviss, forsendur eru ónákvæmar en einnig geta einstök stór tjón haft mikil tímabundin áhrif. Hugsanlegt er líka að eðli tjóna reynist annað en gert var ráð fyrir í nýjum vörum eða breytist vegna þróunar í samfélaginu.

Félagið fylgist með eðli og tíðni tjóna ásamt dreifingu tjónsfjárhæða í hverri grein og bregst við breytingum með verðlagningu eða vörupróun ef tilefni er til. Dregið er úr iðgjaldaáhættu með því að dreifa áhættunni á milli margra vátryggingagreina og með endurtryggingum vegna stórtjóna.

Tjónaskuldaráhætta er hættan á að orðin en óuppgjærð tjón þróist á verri veg en gert var ráð fyrir. Neikvæð þróun getur bæði stafað af að tilkynnt en ógreidd tjón hafi verið vanmetin og að tjón sem enn voru ótilkynnt reynist hærrí eða fleiri en gert var ráð fyrir. Getur það hvort sem er varðað eiginlegar bætur til tjónþola eða tengdan kostnað svo sem hreinsun rústa og sérfræðikostnað við mat og uppgjör á tjónum.

Skýringar, frh.:

36. Vátryggingaáhætta, frh.:

Tjónaskuld félagsins byggist á mati á endanlegum kostnaði við öll óuppgerð tjón. Veruleg óvissa í því mati er óhjákvæmileg. Nokkur tími getur liðið frá tjóni fram að tilkynningu til félagsins af því að tjónið hafi ekki uppgötvast eða af því að tjónþoli hafi ekki vitað um bótarétt sinn. Þótt vitað sé um tjón getur verið að afleiðingar þess verði ekki ljósar fyrr en seinna, ekki liggur nákvæmlega fyrir hvað skemmdist í eignatjóni fyrr en byrjað er að gera við og varanlegar afleiðingar af slysi koma ekki í ljós fyrr en allöngu eftir slysið. Hugsanlegt er að afleiðing tjóns sé hvort sem er vanmetin eða ofmetin í fyrstu. Einnig er eitthvað um að tilkynntir atburðir hafi ekki í för með sér bótagreiðslu frá félaginu, ýmist af því að ekki varð neitt tjón, tjón reynist ekki falla undir bótasvið vátryggingasamnings eða að það tjón sem varð nær ekki eigin áhættu vátryggingataka.

<i>Sundurliðun eigin vátryggingaskuldar eftir greinaflokkum</i>	2018	2017
Eignatryggingar.....	1.921.762	1.854.645
Sjó-, flug- og farmtryggingar.....	1.312.680	1.163.381
Lögboðnar ökutækjatrýggingar.....	7.469.868	7.020.691
Frjálssar ökutækjatrýggingar.....	1.200.560	1.225.471
Ábyrgðar- og efndatryggingar.....	1.946.376	1.857.794
Slysa- og sjúkratryggingar.....	3.271.789	3.262.174
Líftryggingar.....	238.100	255.731
Seldar endurtryggingar.....	51.434	53.449
Eigin vátryggingaskuld samtals	<u>17.412.569</u>	<u>16.693.336</u>

Næmnigreining

Taflan sýnir hvaða áhrif breytingar í tjónsfjárhæðum og tjónaskuld hafa á afkomu samstæðunnar.

	2018	2017
1% breyting tjónsfjárhæða	96.537	87.904
10% breyting tjónaskuldar.....	1.008.552	977.253
Öryggisstig (e. confidence level) sem samsvarar 10% breytingu tjónaskuldar.....	87%	91%

Samstæðan stýrir vátryggingaráhættu sinni meðal annars með gerð endurtryggingasamninga, þar sem hluti af áhættutöku samstæðunnar í stjórtjónsatburðum er færður yfir til endurtryggjenda. Félagið hefur sett sér þá stefnu að endurtryggjendur félagsins skuli hafa opinbert mat frá alþjóðlegu matsfyrirtæki og að lágmarki matseinkunnina A-. Með þessu er leitast við að draga úr hættu á að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónsatburðum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda eftir opinberu mati sem þeir hafa hlotið frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum, en einkunnakerfið miðast við flokkun S&P, fyrir árin 2017 og 2018 og áætlun um skiptingu fyrir árið 2019.

	Áætlun		
	2019	2018	2017
AA+.....	-	-	-
AA.....	2,9%	4,3%	-
AA-.....	39,3%	43,5%	39,7%
A+.....	33,6%	30,9%	36,8%
A.....	8,7%	7,4%	8,5%
A-.....	15,6%	14,0%	15,0%

Skýringar, frh.:

37. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsverðum. Þær markaðsáhættur sem skoðaðar eru sérstaklega eru: vaxtaáhætta, hlutabréfaáhætta og gjaldeyrisáhætta. Markmiðið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna samstæðunnar við stýringu markaðsáhættu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum hennar. Fylgst er með daglegum breytingum á markaði af starfsmönnum samstæðunnar í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn félagsins fylgist með og greinir heildarmarkaðsáhættu samstæðunnar ársfjórðungslega eða oftar ef þurfa þykir.

Áhætta og gjaldpólskrafa vegna markaðsáhættu skv. lögum er reiknuð með staðalreglu. Líkanið inniheldur allar helstu markaðsáhættur váttryggingafélaga og miðað er við 99,5% vágildi.

Markaðsáhætta	2018	2017
Vaxtaáhætta	548.530	287.067
Hlutabréfaáhætta	4.861.941	6.690.038
Fasteignaáhætta	0	12.043
Áhættuálagsáhætta	1.050.703	634.387
Sambjöppunaráhætta	1.922.638	1.665.551
Gjaldmiðlaáhætta	323.344	914.597
Fjölbættingaráhrif.....	(2.579.212)	(2.397.336)
Samtals	<u>6.127.944</u>	<u>7.806.346</u>

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vextir útlána eru endurskoðaðir á að minnsta kosti tólf mánaða fresti. Þess vegna er áhætta samstæðunnar tengd markaðsvöxtum eigna takmörkuð. Bókfært verð váttryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum í markaðsáhættu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtímaverðbréfum til skemmri tíma en eins mánaðar.

Næmnigreining vaxta

Meðal fjáreigna á gangvirði færir félagið verðbréf sem bera fasta vexti að andvirði 10.692 millj.kr. (2017: 10.823 millj.kr.) Áhrif samhliða 1% hliðrunar vaxtaferla á viðkomandi verðbréf og þar með á afkomu fyrir tekjuskatt eru metin vera 656 millj.kr. (2017: 480 millj.kr.).

Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði skráðra og óskráðra hlutabréfa félagsins.

Næmnigreining fyrir hlutabréfaáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefenda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á fjármálagerninga.

Þar sem skráðar fjáreignir samstæðunnar og meirihluti óskráðra fjáreigna eru bókfærðar á gangvirði, munu allar breytingar á aðstæðum á mörkuðum hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Stjórnendur samstæðunnar fylgjast stöðugt með sveiflum á mörkuðum og það gerir samstæðunni kleift að bregðast skjótt við öllum breytingum.

Næmnigreining hlutabréfa

Í árslok 2018 hefur 10% lækkun á innlendum skráðum hlutabréfum og 5% lækkun á erlendum skráðum hlutabréfum um 242 millj.kr. neikvæð áhrif á eigið fé samstæðunnar. (2017: 261 millj.kr.). Ef sama aðferð er einnig notuð á óskráð innlend og erlend hlutabréf eru áhrifin samtals metin á um 880 millj.kr. (2017: 978 millj.kr.).

Skýringar, frh.:

37. Markaðsáhætta, frh.:

Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á gengi gjaldmiðla.

Samstæðan fjárfestir í fjármálagerningum og gerir samninga í erlendum gjaldmiðlum. Þess vegna stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils þess miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna og skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum. Áhrif 10% hækkunar (lækkunar) gengisvísitölu íslensku krónunnar hefur um 129 millj.kr. jákvæð (neikvæð) áhrif á eigið fé samstæðunnar (2017: 96 millj.kr.).

Sundurliðun eigna og skulda eftir erlendum myntum:

	USD	EUR	NOK	Aðrir erlendir gjaldmiðlar	Samtals
31. desember 2018					
Eignir:					
Verðbréf	233.156	24.538	822.961	404.201	1.484.856
Endurtryggingaeignir	8.023	12.806	8.905	5.369	35.103
Viðskiptakröfur	65.821	147.037	53.260	41.642	307.760
Handbært fé	164.273	285.162	53.566	52.940	555.941
Samtals	<u>471.273</u>	<u>469.543</u>	<u>938.692</u>	<u>504.152</u>	<u>2.383.660</u>
Skuldir:					
Vátryggingaskuld	412.428	283.718	234.844	85.394	1.016.384
Viðskiptaskuldir	5.838	67.093	4.626	3.616	81.173
Samtals	<u>418.266</u>	<u>350.811</u>	<u>239.470</u>	<u>89.010</u>	<u>1.097.557</u>
Mismunur eigna og skulda	<u>53.007</u>	<u>118.732</u>	<u>699.222</u>	<u>415.142</u>	<u>1.286.103</u>
31. desember 2017					
Eignir:					
Verðbréf	174.550	23.180	677.366	371.982	1.247.078
Endurtryggingaeignir	18.779	12.121	9.043	8.121	48.064
Viðskiptakröfur	140.405	141.693	81.867	42.472	406.437
Handbært fé	66.298	48.384	1.167	89.708	205.557
Samtals	<u>400.032</u>	<u>225.378</u>	<u>769.443</u>	<u>512.283</u>	<u>1.907.136</u>
Skuldir:					
Vátryggingaskuld	336.862	213.062	248.943	74.350	873.217
Viðskiptaskuldir	867	63.023	1.014	13.396	78.300
Samtals	<u>337.729</u>	<u>276.085</u>	<u>249.957</u>	<u>87.746</u>	<u>951.517</u>
Mismunur eigna og skulda	<u>62.303</u>	<u>(50.707)</u>	<u>519.486</u>	<u>424.537</u>	<u>955.619</u>

Gengi skv. skráningu Seðlabanka Íslands:

	Árslokagengi 2018		Árslokagengi 2017	
	Kaup	Sala	Kaup	Sala
USD	116,05	116,61	104,17	104,67
EUR	132,86	133,60	124,70	125,40
NOK	13,36	13,44	12,69	12,77

Skýringar, frh.:

38. Greiðslufallsáhætta

Félagið stundar viðskipti með verðbréf og útlán ásamt því að reiðufé félagsins er ávaxtað á innlánsreikningum í bönkum. Greiðslufall eða gjaldþrot mótaðila í slíkum fjármálagerningum hefði áhrif á mat eigna.

Í fjárfestingastefnu félagsins setur stjórn skýr mörk um eignasamsetningu. Þar með hefur félagið tryggt fjölbreytni í fjárfestingasafninu og markað áhættuvilja félagsins. Fylgst er með daglegum breytingum á markaði af starfsmönnum félagsins í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn félagsins fylgist með og greinir heildar greiðslufallsáhættu félagsins ársfjórðungslega eða oftár ef þurfa þykir.

Félagið hefur sett skýrar útlánareglur sem taka ber mið af við einstakar lánveitingar. Heimildir til lánveitinga eru mismunandi og þarfnast aðkomu lánanefndar ef farið er yfir tiltekin mörk. Við hverja lánveitingu eru viðskiptamenn metnir og fjárhagsstaða og greiðslusaga þeirra skoðuð eftir því sem kostur er. Lánareglur félagsins fjalla meðal annars um lánaheimildir í hlutfalli við raunvirði veðtrygginga og áætlaðan líftíma þeirra og ef vikið er frá þeim hlutföllum þarfnast það sérstaks samþykkis.

Ítarlega er fylgst með vanskilum og tapshætta er yfirfarin reglulega með mati á tryggingum og stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru jafnan flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt frekari viðskipti við félagið nema greiða niður skuldir sínar. Útlán eru endanlega afskrifuð eftir ákveðnum reglum sem um það gilda. Þá hefur félagið sett skýra verkferla sem snúa að innheimtu og hvenær vanskil eru send til lögfræðiiinnheimtu.

Í eftirfarandi töflu eru upplýsingar um greiðslufallsáhættu samkvæmt flokkun félagsins á mótaðilum, flokkunin byggir á matskerfi S&P:

	A	BBB	Lægri eink- unn eða óflokkað	Samtals
2018				
Verðbréf	2.738.342	1.686.279	22.013.803	26.438.425
Endurtrygginga eignir	720.176			720.176
Útlán og viðskiptakröfur			5.105.542	5.105.542
Handbært fé og bundin innlán	54.271	1.304.798	84.756	1.443.824
Fjáreignir samtals	<u>3.512.789</u>	<u>2.991.077</u>	<u>27.204.101</u>	<u>33.707.967</u>
2017				
Verðbréf	5.263.430	1.398.477	19.628.159	26.290.066
Endurtrygginga eignir	498.028			498.028
Útlán og viðskiptakröfur			5.911.699	5.911.699
Handbært fé	46.313	1.039.879	50.393	1.136.585
Fjáreignir samtals	<u>5.807.771</u>	<u>2.438.356</u>	<u>25.590.251</u>	<u>33.836.378</u>

Skýringar, frh.:

38. Greiðslufallsáhætta, frh.:

Greining útlána á einstaklinga og fyrirtæki

	Lán til einstaklinga		Lán til fyrirtækja		Samtals	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Virðisrýrð útlán.....	8.726	9.055	4.139	22.048	12.865	31.103
Virðisrýrnun sérgreind.....	(7.417)	(8.329)	(3.932)	(3.708)	(11.349)	(12.037)
	<u>1.309</u>	<u>726</u>	<u>207</u>	<u>18.340</u>	<u>1.516</u>	<u>19.066</u>
Útlán í vanskilum án sérgreindrar virðisrýrnunar.....	19.074	23.451	11.053	223.704	30.127	247.155
Útlán í skilum.....	456.237	451.402	611.919	669.749	1.068.156	1.121.151
Virðisrýrnun vegna almennrar áhættu lánasafns.....	(19.987)	(30.351)	(26.163)	(57.312)	(46.150)	(87.663)
	<u>455.324</u>	<u>444.502</u>	<u>596.809</u>	<u>836.141</u>	<u>1.052.133</u>	<u>1.280.643</u>
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi.....	<u>456.633</u>	<u>445.228</u>	<u>597.016</u>	<u>854.481</u>	<u>1.053.650</u>	<u>1.299.709</u>

Aldursgreining lána í vanskilum án sérgreindar virðisrýrnunar er eftirfarandi:

	1 - 3 mán.	3 - 6 mán.	> 6 mán.	Samtals
2018				
Lán til einstaklinga.....	8.022	93	10.957	19.073
Lán til fyrirtækja.....	10.489	0	563	11.054
Samtals.....	<u>18.511</u>	<u>93</u>	<u>11.520</u>	<u>30.127</u>
2017				
Lán til einstaklinga.....	5.609	6.132	11.709	23.451
Lán til fyrirtækja.....	50.263	62.738	110.703	223.704
Samtals.....	<u>55.872</u>	<u>68.870</u>	<u>122.412</u>	<u>247.155</u>

39. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerna samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum hlutabréfum sem ekki er verslað með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið nokkurn tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst allar fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæð nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjárþörf sinni.

Til þess að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa tafarlaust.

Samstæðan jafnar sjóðsflæði af eignum og skuldum í safni sínu með því að áætla meðallíftíma þeirra.

	2018	2017
Vátryggingaskuld - líftryggingaáhætta (mánuðir)	8,0	9,8
Vátryggingaskuld - skaðaáhætta (mánuðir)	16,6	15,2

Skýringar, frh.:

39. Lausafjánhætta, frh.:

Eftirfarandi tölur gefa til kynna samningsbundið og vænt sjóðsflæði, án vaxta, vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra váttryggingasamningum samstæðunnar þann 31. desember:

		Samningsbundið sjóðsflæði					
2018	Bókfært verð	Án gjalddaga	0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	>4 ár
Bundin innlán	4.637		4.637				
Ríkistryggðar fjáreignir							
Ríkistryggð verðbréf	2.279.996		152.433	1.551.452	157.472	353.770	64.869
Ríkisverðbréfasjóðir	379.356						379.356
Skuldabréf							
Eignatryggð skuldabréf	6.314.428		394.394	401.254	895.014	701.877	3.921.889
Önnur skuldabréf	1.274.840		217.194	375.113	108.702	433.354	140.477
Hlutabréf							
Skráð hlutabréf	2.416.969	2.416.969					
Óskráð hlutabréf	6.915.584	6.915.584					
Hlutdeildarskírteini							
Hlutabréfasjóðir							
Skuldabréfasjóðir	3.571.729	2.100.576	49.811	223.340	663.958		534.044
Önnur verðbréf							
Önnur verðbréf	3.285.522	3.285.522					
Útlán og kröfur	5.105.542		3.817.441	805.127	191.250	130.618	161.106
Handbært fé	1.439.187	1.439.187					
Samtals	<u>32.987.790</u>	<u>16.157.838</u>	<u>4.635.910</u>	<u>3.356.286</u>	<u>2.016.396</u>	<u>1.619.619</u>	<u>5.201.741</u>
		Vænt sjóðsflæði					
			0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	> 4 ár
Váttryggingasamningar, nettó	16.892.356		8.830.912	4.117.313	2.229.729	953.690	760.712
Mismunur í sjóðsflæði	16.095.434	16.157.838	(4.195.002)	(761.027)	(213.333)	665.929	4.441.029
Uppsafnaður mismunur	16.095.434	16.157.838	11.962.836	11.201.809	10.988.476	11.654.405	16.095.434

Skýringar, frh.:

39. Lausafjánhætta, frh.:

		Samningsbundið sjóðsflæði					
2017	Bókfært verð	Án gjalddaga	0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	>4 ár
Bundin innlán	6.743		6.743				
Ríkistryggðar fjáreignir							
Ríkistryggð							
verðbréf	4.826.055		265.023	272.319	2.132.826	115.467	2.040.420
Ríkisverðbréfa- sjóðir	358.728						358.728
Skuldabréf							
Eignatryggð							
skuldabréf	4.231.322		633.610	1.625.508	303.922	235.623	1.432.659
Önnur							
skuldabréf	1.341.306		358.157	307.843	303.532	60.988	310.786
Hlutabréf							
Skráð hlutabréf	2.610.796	2.610.796					
Óskráð							
hlutabréf	7.596.431	7.596.431					
Hlutdeildarskírteini							
Hlutabréfasjóðir							
Skuldabréfasjóðir	1.591.076	1.037.475	23.180	23.856			506.565
Önnur verðbréf							
Önnur verðbréf	3.734.353	3.734.353					
Útlán og kröfur	5.911.699		4.436.148	914.807	229.373	151.538	179.833
Handbært fé	1.129.841	1.129.841					
Samtals	<u>33.338.350</u>	<u>16.108.896</u>	<u>5.722.861</u>	<u>3.144.333</u>	<u>2.969.653</u>	<u>563.616</u>	<u>4.828.991</u>
		Vænt sjóðsflæði					
			0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	> 4 ár
Vátrygginga- samningar, nettó	<u>16.216.589</u>		<u>8.453.461</u>	<u>3.971.473</u>	<u>2.142.691</u>	<u>916.556</u>	<u>732.408</u>
Mismunur í sjóðsflæði	<u>17.121.761</u>	<u>16.108.896</u>	<u>(2.730.600)</u>	<u>(827.140)</u>	<u>826.962</u>	<u>(352.940)</u>	<u>4.096.583</u>
Uppsafnaður mismunur	<u>17.121.761</u>	<u>16.108.896</u>	<u>13.378.296</u>	<u>12.551.156</u>	<u>13.378.118</u>	<u>13.025.178</u>	<u>17.121.761</u>

Skýringar, frh.:

40. Rekstraráhætta

Samstæðan býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða starfsfólk, tækni og ferla, og einnig í tengslum við utanaðkomandi þætti aðra en láns-, markaðs-, eða lausafjánhættur. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga innan samstæðunnar. Markmið samstæðunnar er að verja félagið gegn rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða. Til að draga úr rekstraráhættu gerir samstæðan meðal annars kröfur um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum, þjálfun starfsfólks og faglega uppbyggingu samstæðunnar. Samstæðan er með vottað stjórnkerfi upplýsingaöryggis samkvæmt ISO 27001 staðlinum.

41. Eiginfjárstýring

Stefnumörkun og ferlar samstæðunnar í tengslum við áhættustýringu eigin fjár tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að standast áhættur í rekstri sínum. Það er stefna stjórnar að viðhalda sterkum eiginfjárgrunni til að stuðla að stöðugleika og þar með skapa öryggi fyrir váttryggingataka.

Kröfur um eiginfjárförf félagsins eru skilgreindar í lögum nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi, þar sem fjallað er um eigið fé váttryggingafélaga sem gjaldþol. Gerð er grein fyrir gjaldþoli samstæðunnar í skýringu 31.

42. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru dótturfélög, hlutdeildarfélag, stjórn félagsins, forstjóri, nefndarmenn undirnefnda stjórnar, lykilstjórnendur og aðilar þeim tengdir ásamt félögum í eigu stjórnarmanna og aðilar þeim

Viðskipti milli félagsins og dótturfélaga eru viðskipti milli tengdra aðila. Öll viðskipti við dótturfélög eru felld út við gerð samstæðuársreikningsins og því ekki sýnd í meðfylgjandi yfirliti um viðskipti og stöður við tengd félög. Vísað er í skýringu 43 um félög í samstæðunni.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
2018				
Stjórn, lykilstarfsmenn og tengd félög	181.537	5.896	2.380.048	26
2017				
Stjórn, lykilstarfsmenn og tengd félög	8.478	4.070	2.613	60

Skýringar, frh.:

42. Tengdir aðilar, frh.:

Laun, móttframlag í lífeyrissjóð og hlunnindi forstjóra, stjórnar og stjórnenda greinast þannig:

	2018		2017	
	Laun og hlunnindi	Móttframlag í lífeyrissjóð	Laun og hlunnindi	Móttframlag í lífeyrissjóð
Sigurður Viðarsson, forstjóri	55.017	6.426	51.396	5.317
Örvar Kærnested, formaður stjórnar	10.166	1.298	9.525	1.072
Andri Þór Guðmundsson, stjórnarmaður	5.488	590	5.275	488
Kristín Friðgeirsdóttir, stjórnarmaður	5.574	601	5.272	489
Einar Örn Ólafsson, stjórnarmaður	5.574	590	4.230	399
Ragnheiður Elfa Þorsteinsdóttir, stjórnarmaður	5.306	572	5.017	465
Linda Björk Bentsdóttir, fyrrv. stjórnarmaður	0	0	1.045	89
Bjarki Már Baxter, varamaður	425	43	630	54
Bryndís Hrafnkelsdóttir, varamaður	425	43	400	34
Anna Skúladóttir, endurskoðunarnefnd	900	54	1.025	95
Framkvæmdastjórar (5-6)	159.480	20.467	166.922	18.997
	<u>248.355</u>	<u>30.684</u>	<u>250.737</u>	<u>27.499</u>

Í árslok 2018 á forstjóri félagsins samtals 3.402 þús. hluti í félaginu í gegnum félag í hans eigu. Formaður stjórnar á samtals 13.000 þús. hluti í félaginu í gegnum félag í hans eigu og aðrir stjórnarmenn 19.711 þús. hluti í félaginu sjálfir eða í gegnum félag í þeirra eigu. Jafnframt eiga þrjú lykilstjórnendur hluti í félaginu, samtals 1.480 þús. hluti.

Í árslok námu ógreiddar kaupaukagreiðslur vegna lykilstjórnenda 22,7 millj. kr.

43. Dótturfélög í samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

	Staðsetn.	Hluttur 2018	Hluttur 2017
Íslensk endurtrygging hf.	Ísland	100,0%	99,96%
Líftryggingamiðstöðin hf.	Ísland	100,0%	100,0%
TM fé ehf.	Ísland	100,0%	100,0%
Trygging hf.	Ísland	100,0%	100,0%

44. Kennitölur

Helstu kennitölur félagsins eru eftirfarandi:

	2018	2017
Eigið tjónshlutfall	83,9%	79,2%
Kostnaðarhlutfall váttryggingastarfsemi	19,9%	20,1%
Samsett hlutfall (eigið tjónshlutfall+kostnaðarhlutfall)	103,9%	99,4%
Eiginfjárhlutfall	38,4%	40,7%
Arðsemi eigin fjár	5,3%	24,2%

Skýringar, frh.:

45. Ársfjórðungayfirlit (óendurskoðað)

	4F	3F	2F	1F	Samtals
Iðgjöld ársins	4.103.914	4.283.175	4.039.586	3.945.887	16.372.562
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(188.876)	(187.753)	(188.512)	(159.276)	(724.417)
Eigin iðgjöld	3.915.038	4.095.422	3.851.074	3.786.611	15.648.145
Fjármunatekjur	507.945	234.685	324.793	737.608	1.805.031
Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum	(519)	3.535	8.994	0	12.010
Aðrar tekjur	6.040	6.242	30.957	7.795	51.034
Heildartekjur	4.428.504	4.339.884	4.215.818	4.532.014	17.516.220
Tjónakostnaður	(3.126.350)	(3.192.463)	(4.116.292)	(3.488.372)	(13.923.477)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði	(19.458)	(62.503)	674.621	194.733	787.393
Eigin tjón (3.145.808)	(3.254.966)	(3.441.671)	(3.293.639)	(13.136.084)	
Rekstrarkostnaður	(886.599)	(777.413)	(901.225)	(975.907)	(3.541.144)
Vaxtagjöld	(42.310)	(50.163)	(40.938)	(50.121)	(183.532)
Virðisryrnun fjáreigna	37.526	(12.057)	(29.358)	48.849	44.960
Heildargjöld	(4.037.191)	(4.094.599)	(4.413.192)	(4.270.818)	(16.815.800)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	391.313	245.284	(197.373)	261.196	700.420
Tekjuskattur	(47.281)	(37.713)	57.389	27.956	351
Hagnaður og heildarhagnaður ársins	344.032	207.571	(139.985)	289.152	700.771
Skipting hagnaðar					
Hluthafar móðurfélags	344.032	207.571	(139.985)	289.153	700.771
Hlutdeild minnihluta	1	0	0	(1)	0
	344.033	207.571	(139.985)	289.152	700.771

Viðauki við skýringu 32 (óendurskoðað)

Tjónaþróun ásamt þróun áhættuálags greinist með eftirfarandi hætti:

Í efri hluta töflunnar (heildarfjárhæðir) kemur annars vegar fram hvernig heildarfjárhæð tjóna hvers tjónsárs að viðbættu áhættuálagi frá og með 2009 hefur þróast milli ára, hins vegar núverandi staða. Í neðri hluta töflunnar (tjón og áhættuálag í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggjenda verið dregin frá stöðunni í efri hluta. Félagið tók upp nýja reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld á árinu 2014 en hér fyrir neðan eru tölur reikningsáranna frá og með 2012 samkvæmt nýju aðferðinni. Í nýju aðferðinni er áhættuálag metið sérstaklega. Tölur reikningsáranna 2009-2011 sem hér eru sýndar eru endurmetnar með einfölduðu líkani af hinni nýju aðferð.

Heildarfjárhæðir

í millj. kr.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Samtals
Mat á tjónakostnaði að viðbættu áhættuálagi:											
- í lok tjónsárs	7.402	7.034	7.817	8.446	9.284	10.414	10.788	11.489	11.108	12.623	
- einu ári síðar	7.881	7.340	8.281	8.168	9.316	10.672	10.817	11.580	11.456		
- tveimur árum síðar	8.328	7.380	8.201	7.697	9.124	10.660	11.150	11.960			
- þremur árum síðar ...	7.964	7.195	7.793	7.499	8.945	10.919	11.558				
- fjórum árum síðar	8.014	7.201	7.782	7.624	9.070	10.942					
- fimm árum síðar	7.980	7.168	7.802	7.764	9.119						
- sex árum síðar	7.973	7.182	7.842	7.790							
- sjö árum síðar	7.976	7.192	7.870								
- átta árum síðar	7.979	7.218									
- níu árum síðar	7.984										
Mat á uppsöfnuðum tjónum og áhættu- álagi í árslok 2018 ...	7.984	7.218	7.870	7.790	9.119	10.942	11.558	11.960	11.456	12.623	98.520
Uppsafnaðar tjóna- greiðslur í árs- lok 2018	(7.962)	(7.185)	(7.858)	(7.716)	(9.045)	(10.733)	(10.946)	(10.468)	(7.724)	(5.734)	(85.372)
Tjónaskuld og áhættu- álag í árslok 2018	22	33	12	74	73	209	613	1.493	3.732	6.889	13.149
Tjónaskuld og áhættuálag vegna fyrri ára (2008 og fyrr)											96
Heildar tjónaskuld ásamt áhættuálagi í árslok 2018											<u>13.245</u>
Þar af er tjónaskuld vegna líftrygginga											72

Eigin tjón og áhættuálag

í millj. kr.

Mat á uppsöfnuðum tjónum og áhættu- álagi í árslok 2018 ...	7.816	7.058	7.240	7.591	8.629	9.787	11.030	11.132	11.123	12.032	93.437
Uppsafnaðar tjóna- greiðslur í árs- lok 2018	(7.794)	(7.025)	(7.228)	(7.517)	(8.556)	(9.580)	(10.431)	(9.639)	(7.583)	(5.574)	(80.926)
Tjónaskuld og áhættu- álag í árslok 2018	22	33	12	74	73	207	599	1.493	3.540	6.458	12.511
Tjónaskuld og áhættuálag vegna fyrri ára (2008 og fyrr)											96
Eigin tjónaskuld og áhættuálag í árslok 2018											<u>12.607</u>